

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Too Good To Go - Waste Free Economy Transformation for SMEs (2Good2Go)

Портфолио от политики и планове за действие за кръговата икономика

Указания стъпка по стъпка

Юни 2023

Резюме:

Contents

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
СТРУКТУРА НА ДОКУМЕНТА	6
ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ	7
1. Определение на веригата	7
2. Оценка на кръговостта	8
3. Проектиране на система за кръгова икономика	12
4. Оперативна дейност.....	25
5. Оценка на изпълнението	27
Приложение А.....	29
Речник за кръгова икономика	29
Приложение С.....	52
Оценка на кръговостта на МСП:.....	52
Производствен сектор	52
Приложение D.....	71
Оценка на кръговостта на МСП:.....	71
Сектори на услугите	71
Приложение F	82
Начини, по които малкият бизнес може да приложи стратегия за кръгова икономика...	82

ВЪВЕДЕНИЕ

Потреблението на ресурси бързо се увеличава в световен мащаб. Европейската комисия сигнализира за глобална тенденция в потреблението на ресурси, която до 2050 г. ще бъде равна на тази на три планети. Програмата на ООН за околната среда (UNEP) изчислява, че количеството добит и използван материал се е увеличило осем пъти през XX век, надминавайки 80 милиарда тона през 2015 г. Освен това прогнозите сочат, че добивът на материали може да надхвърли 183 милиарда тона до 2050 г. Поради това ресурсите стават все по-оскъдни и техният добив и преработка причиняват половината от общите емисии на парникови газове, загубата на повече от 90% от биологичното разнообразие и водния стрес. Оттук и необходимостта от използване на ресурсите по различен начин. Те станаха обект на все по-голям брой национални и международни политики, насочени към справяне с проблема.

В контекста на кръговата икономика на 2 декември 2015 г. Европейската комисия прие първия пакет от мерки (COM 2015) за насърчаване на прехода на Европа към кръгова икономика с цел засилване на конкурентоспособността в световен мащаб, стимулиране на устойчивия икономически растеж и създаването на нови работни места. Предложенията на Комисията обхващат целия жизнен цикъл: от производството и потреблението до управлението на отпадъците и пазара на вторични суровини.

През 2020 г. Европейската комисия стартира нов план за действие за кръговата икономика (COM 2020), неразделна част от Европейския зелен пакт, който посочва концепцията за кръговост като основа за постигане на целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г., като определя поредица от мерки, свързани с целия жизнен цикъл на продуктите, полезни за постигането на тази цел. Планът включва правила за проектиране на продукти с по-висока употреба на рециклирани суровини, по-дълготрайни продукти, по-лесни за повторна употреба, ремонт и рециклиране

Осмата програма за действие за околната среда (8-ма ПДОС) има за цел да стимулира прехода към зелена икономика и да отдели икономическия растеж от влошаването на околната среда, надхвърляйки "БВП". Затова е необходимо да се преодолее традиционният модел на икономическо развитие, роден по време на индустриалната революция, който се основава на линейния подход "вземи, произведе, консумирай, изхвърли". Вместо това новият икономически модел има за цел да запази стойността на продуктите непокътната дори след края на живота им, като ги реинтегрира в производствения процес.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Според фондация "Елън Макартър", една от първите и най-важни организации, които се занимават с темата, кръговата икономика може да се определи като:

"Рамка за системно решение, която се справя с глобалните предизвикателства като изменението на климата, загубата на биологично разнообразие, отпадъците и замърсяването. Тя се основава на три принципа, водени от дизайна: премахване на отпадъците и замърсяването, циркулиране на продукти и материали (с най-високата им стойност) и регенериране на природата.

Недвусмислено и споделено определение обаче все още не съществува. В зависимост от сектора често има различно тълкуване на едно и също понятие. Освен това дори способността за активиране на конкретни действия за "кръговост" в производството и доставката на стоки и услуги все още изглежда относително ограничена, ако вземем МСП за отправна точка.

Като се има предвид накратко изразеното, този документ има за цел да въведе работещ подход за изпълнение на план за действие за кръговата икономика за МСП по отношение на продуктите и услугите.

Следните схеми за сертифициране представляват важна методологична справка¹:

- ISO 9001
- БС 8001
- АФНОР ХР Х30-901
- ISO 14001 - Системи за управление на околната среда - Изисквания и указания за употреба
- ISO 50001 - Системи за управление на енергията - Изисквания и указания за употреба
- Въглероден отпечатък / Продукт и / или организация въглероден отпечатък (14064 и 14067)
- LCA – Оценка на жизнения цикъл, като се вземат предвид стандартите:

¹ Освен това, за да допринесе силно за насърчаване на развитието на кръговата икономика, през 2018 г. Международната организация по стандартизация ISO създаде стандартен технически комитет по ISO кръгова икономика ISO / TC 323. Обща цел за укрепване и насърчаване на дейностите за устойчиво развитие. Този технически комитет работи по разработването на стандарти, свързани с изисквания, рамки, насоки и помощни инструменти за насърчаване на кръговата икономика. В момента има 6 проекта в процес на изграждане: ISO/WD 59004, Кръгова икономика – Рамка и принципи за изпълнение; ISO/WD 59010, Кръгова икономика – Насоки относно бизнес моделите и веригите за създаване на стойност; ISO/WD 59020.2, Кръгова икономика – Рамка за измерване на кръговостта; ISO/CD TR 59031, Кръгова икономика – Подход, основан на резултатите – Анализ на казуси; ISO/DTR 59032.2, Кръгова икономика – Преглед на внедряването на бизнес модела; ISO/AWI 59040, Кръгова икономика – Информационен лист за кръговост на продукта.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

- ISO 14040 – Управление на околната среда – Оценка на жизнения цикъл – Принципи и рамка
 - ISO 14044 – Управление на околната среда – Оценка на жизнения цикъл – Изисквания и насоки
 - EMAS (Регламент (ЕО) No 1221/2009)
 - Екомаркировка (Регламент 61/2010)
- EPD: Декларация за екологични продукти (EPD® - Декларация за екологични продукти)

Речник на термините и определенията, свързани с кръговата икономика, както и подробности за горепосочените докладвани сертификати са представени съответно в приложения А и Б.

Co-funded by
the European Union

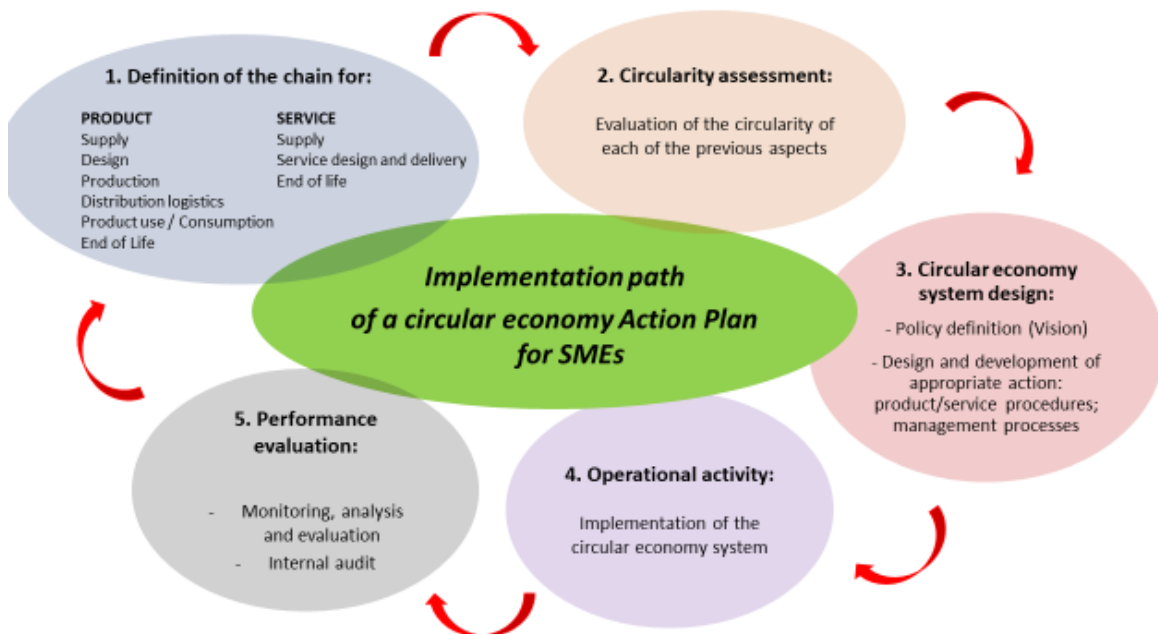

2Good2Go

СТРУКТУРА НА ДОКУМЕНТА

Насоките са структурирани в съответствие със схемата, докладвана по-долу, която очертава възможния път, който МСП, възнамеряващи да въведат кръговата икономика в своя бизнес, могат да следват. По-специално, насоките са разделени на 5 основни стъпки, които трябва да се следват, изпъстрени със стъпки за проверка.

Схема на пътя за изпълнение на план за действие за МСП за кръговата икономика

Както се съобщава в предишния план, определението на плана за действие засяга много елементи от дейността на организацията, включващи цялата верига на доставки за всички екологични, икономически и социални аспекти.

В логиката на непрекъснатото усъвършенстване логичният път, предложен в схемата, трябва да се повтаря периодично. Всъщност важна оперативна стъпка е определянето на измервателните и контролните действия на установената система за управление. Това става чрез повторно прилагане на система за оценка на кръговостта, която сама по себе си периодично се преразглежда, за да бъде в по-голяма степен в унисон със заинтересованите страни. Например, въз основа на годишен преглед на постигнатите резултати, е възможно да се определи планът за действие за следващата година и последващите стратегически решения.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Определение на веригата

1.a Идентификация на видовете продукти/услуги

Видовете продукти/услуги трябва да бъдат определени и тяхната верига за създаване на стойност трябва да бъде идентифицирана. Това е както преди, така и след производството. Всичко това във връзка с референтния пазар. От методологична гледна точка също така се счита за подходящо продуктите и услугите да се поставят в две отделни категории и следователно да се разграничат производствените компании от тези, които предоставят услуги.

Производствените предприятия са компании, чиято основна дейност е "физическа или химическа трансформация на материали, вещества или компоненти в нови продукти".

Напротив, компаниите за услуги се разбират като тези, които са изключени от предишната категоризация. Разглеждат се фирми за услуги например консултантски фирми, дистрибуторски компании и др.

1.b По вид на продукта/услугата, идентификация на веригата

След като продуктът/услугата бъде идентифициран, той трябва да бъде разбит според съответните основни фази на веригата на стойността.

Що се отнася до продуктите, фазите са, както следва:

- *Снабдяване*
- *Проектиране*
- *Производство*
- *Логистика на дистрибуцията*
- *Използване / потребление на продукта*
- *Край на живота*

Що се отнася до услугите, има различни фази:

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

- *Снабдяване*
- *Проектиране и доставка на услуги*
- *Край на живота*

2. Оценка на кръговостта

Ефективното прилагане на бизнес модел, който благоприятства кръговата икономика, не пренебрегва правилната оценка на кръговостта. След като знаете силните и слабите страни на вашата организация, е възможно да се разработи система за кръгова икономика, подходяща за конкретния контекст. За да бъде ефективна, е полезна оценка на кръговостта, която да се извършва по различен начин в зависимост от сектора, към който принадлежи организацията, представляваща интерес. Това е така, защото компаниите, принадлежащи към производствения сектор, често имат много различни нужди и ресурси в сравнение с тези, принадлежащи към системата на услугите.

На оперативното ниво приложения В и Г съдържат предложение за въпросник за оценка на кръговостта, който се отнася до всяка от фазите, посочени в предходния параграф. Предложеният въпросник беше диверсифициран и за МСП, произвеждащи продукти и услуги. Това е въпросник с въпроси, формулирани по такъв начин, че да позволят отговор в процентно изражение, въз основа на който се изчислява оценка. Процентният отговор се умножава по тежестта, присвоена на въпроса. Накрая се прави общият получен резултат и резултатът се оценява по отношение на максималния резултат, който може да се получи за тази фаза. По този начин се получава процент, оценка, която може да бъде разделена на три основни категории:

- резултат по-малък от 33%: ниско ниво на кръговост - необходими са допълнителни подобрения;
- един между 33 и 66%: средно ниво на кръговост – възможно е по-нататъшно подобрение;
- един над 66%: добро ниво на кръговост.

Пример за изчисляване на точкуване

Продукт (максимален резултат: 300)

Въпрос 1:

Получен процент: 70%

Тегло: 0,5

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Частичен резултат: $70 \times 0,5 = 35$

Въпрос 2:

Получен процент: 80%

Тегло: 1

Частичен резултат: $80 \times 1 = 80$

Общ резултат: $35 + 80 = 115$

Краен резултат: $115 / 300 = 38,3\%$

За продуктите, оценката на фазите изследва следните аспекти:

Снабдяване

Възлагането на обществени поръчки има за цел да проучи нивото на кръговост по време на етапите на възлагане на обществени поръчки за суровини и полуготови продукти, както и за енергийни и водни ресурси. Изследвано е използването в процентно изражение на необработени и рециклирани суровини (или полуготови продукти), възможното внедряване на система за оптимизация на процеса на поръчки, както и възможната оптимизация на маршрутите за доставка на суровини (или полуготови продукти), възможното свеждане до минимум на опаковането на суровини (или полуготови продукти) и използването, в процентно изражение, на опаковки, повторно използвани от други процеси за съхранение на суровини (или полуготови продукти). Проучва се и дали логиката зад покупката проявява вниманието на организацията към кръговата икономика. Що се отнася до енергийните и водните ресурси, тяхната кръговост се изследва в процентно изражение въз основа на доставките.

Проектиране

Разделът за проектиране възнамерява да оцени нивото на кръговост на материалите на компаниите във фазата на проектиране на продукта. Изследвано е използването от страна на компаниите на насоки за екосъвместим дизайн на продукти и опаковки на продукти, които включват указания относно "кръговостта" на материалите и отпадъците и всякакви предпочитания при избора на планиране както към използването на вторични суровини, така и към удължаване на полезния живот, възможността за поправка на продукта и управлението на края на живота на същия. Изследва се и използването на метода LCA във фазата на проектиране на продукта.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Производство

Производственият раздел изследва нивото на материална кръговост на компаниите във фазите, свързани с производствените дейности на компаниите. Възможното прилагане на методи за управление, технологии и инструменти за по-ефективно използване на суровините, повторното използване на производствените отпадъци в собствения производствен процес или в други процеси, възможните механизми за повторно използване на отпадъчните води и енергоспестяващи мерки.

Логистика на дистрибуцията

Разделът за логистика на дистрибуцията измерва нивото на кръговост на материалите на компаниите във фазата на управление на логистиката и продажбите. Изследвани са активирането в процентно изражение на форми на обратна логистика при доставка на продукта, оптимизиране на доставките (например напълно натоварено пътуване на превозното средство, планиране на маршрута и др.) и средното транспортно разстояние на продукта. вида на използваните средства.

Употреба/консумация на продукта

Фазата на употреба и консумация се отнася до това, което се случва с продукта, след като напусне производството до края на живота си. Този период, определен като полезен живот, се оценява по отношение на това, че компанията предприема стъпки, за да гарантира, че използването е възможно най-устойчиво. Това става чрез комуникация и предоставяне на еквивалентна услуга, която може да замени самия продукт.

Управление на края на жизнения цикъл

Разделът за събиране и оползотворяване има за цел да определи нивото на кръговост на материалите на фирмите във фазите на управление на отпадъците. В този раздел, количествата в процентно изражение на отпадъците, изпратени за оползотворяване на материали и енергия, всякакви услуги по събиране/ремонт/подмяна на повредени компоненти (в допълнение към изискваните от закона) за увеличаване на печалбата от живота на вашия краен продукт.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Що се отнася до услугите, оценяваните аспекти са:

Снабдяване

Разделът за възлагане на обществени поръчки възнамерява да проучи нивото на кръговост по време на етапа на възлагане на обществени поръчки; Това означава, че този раздел изследва дали покупките на материали / инструменти идват от веригите за доставки за възстановяване/регенериране/повторна употреба/рециклиране, ако са внедрени системи за оптимизиране на процеса на поръчка, за да се избегнат отпадъци.

Проектиране и доставка на услуги

Дизайнът на услугата има за цел да оцени нивото на кръговост на организациите във фазата на проектиране на техните дейности, главно чрез използването на референции и насоки, които могат по-добре да гарантират минимизирането на въздействието върху околната среда от нейната дейност.

Разделът за предоставяне на услуги има за цел да проучи дали компанията приема иновативни решения за предоставяне на своите услуги (решения, които правят използването на суровини, енергия и вода по-ефективно и т.н.), дали компанията използва ефективно своите структури и накрая дали има участие на своите служители в процеса на подобряване на корпоративната кръговост.

Управление на края на жизнения цикъл

Последният раздел изследва управлението на отпадъците, като пита за процента на отпадъците, събрани разделно и изпратени за оползотворяване на материали и енергия. Беше зададен и въпросът дали продукти, които вече не се използват, са предадени на трети страни.

3. Проектиране на система за кръгова икономика

Логическата рамка, приета за проектирането на план за действие за кръгова икономика, е добре познатият метод PDCA (Plan-do-check-act), итеративен метод за проектиране и управление, използван в бизнеса за контрол и непрекъснато подобряване на процесите и продуктите.

Фигура: логическа рамка на метода Plan-do-check-act)

По този начин методът Plan-do-check-act е разделен на четири стъпки:

- План: Разпознайте възможност и планирайте промяна.
- Действие: Тествайте промяната. Провеждане на дребномащабно проучване.
- Проверка: Прегледайте теста, анализирайте резултатите и идентифицирайте какво сте научили.
- Действие: Предприемете действия въз основа на това, което сте научили в етапа на проучването. Ако промяната не проработи, преминете през цикъла отново с различен план. Ако сте успели, включете наученото от теста в по-широки промени. Използвайте това, което сте научили, за да планирате нови подобрения, започвайки цикъла отново.

В зависимост от вида на организацията (производство на стоки или услуги) е необходимо да се определят най-добрите видове интервенции, които да се прилагат въз основа на резултатите от оценката на кръговостта.

Изхождайки от предположението, че МСП вече спазва всички задължения, произтичащи от действащите екологични разпоредби, може да се има предвид, че планирането на системата,

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

също в съответствие с доброволните сертификати, които се занимават с темата, може да следва следните стъпки:

- Определяне на целите в областта на околната среда и кръговостта въз основа на резултатите от оценката;
- Обърнете внимание на вашите слабости и цели за кръговост. За да направите това, организацията ще трябва да определи:
 - Какво ще се направи,
 - Какви ресурси ще са необходими,
 - Кой ще бъде отговорен за това,
 - Когато бъде завършен,
 - Как ще бъдат оценени резултатите.

3.а Цели на политиката в областта на околната среда

Производство на продукти

Цели на политиката в областта на околната среда

Предлага се организацията да напише и публикува политика за околната среда. Тя трябва да изясни екологичната визия и свързаните с нея цели, които организацията се ангажира да преследва. Освен това тя следва да бъде изрична част от корпоративната социална отговорност (КСО) на МСП, като се има предвид вида на въздействието, което оказва върху всички аспекти на обществото, включително околната среда.

Следователно документът трябва да подчертава:

- Екологични цели.
- Основните маршрути следваха, за да стигнат до тях.
- Ангажимент за опазване на околната среда и други ангажименти, специфични за контекста на организацията.

Зелените политики не трябва да бъдат дълги или многословни. Най-ефективните политики са написани на разбираем език, който мотивира и вдъхновява хората да се променят.

Документът трябва да се поддържа като документирана информация, да се актуализира и да се съобщава в рамките на организацията, както и да е на разположение на заинтересованите страни. В приложение Д е представено ръководство стъпка по стъпка за определяне на политиката в областта на околната среда .

Пример за политика в областта на околната среда

Осъзнавайки централната роля на сектор X за отговорния растеж, ние възнамеряваме да го популяризираме в съответните дейности. Ние поемаме тази отговорност в съответствие с принципите, изложени в тази Политика. Политиката по околна среда ръководи Дружеството както в дейностите по пряка отговорност, така и в ръководството и координацията на дружествата от Групата. X, с оглед на непрекъснатото усъвършенстване, се задължава да:

- идентифициране на съответните нужди и очаквания на заинтересованите страни;
- управлява дейностите в съответствие с действащото законодателство и доброволно подписаните правила, като преследва екологични възможности и същевременно намалява рисковете;
- насърчаване на ефективното използване на енергийните ресурси и намаляването на емисиите на парникови газове чрез прилагането на технологии с висока енергийна ефективност и насърчаване на възобновяемите източници;
- минимизиране на въздействието на дейностите върху околната среда, насърчаване на приемането, още от етапите на проектиране, на логика за оценка на жизнения цикъл (LCA) във всички процеси, с особено внимание към потреблението на вода, отпадъците и предотвратяването на замърсяването на почвата и въздуха.
- насърчаване и подкрепа на доставчиците за подобряване на техните резултати, подкрепа за кръговата икономика и насърчаване на принципите на устойчивост при избора на стоки, продукти и услуги при възлагането на обществени поръчки.

За да изпълним тези ангажименти, ние действваме на всички нива в организацията:

- насърчаване на растежа на отговорна групова култура чрез популяризиране на информация, обучение и актуализиране на дейностите по въпросите на околната среда.
- осигуряване на максимална прозрачност и внимание към заинтересованите страни, включително чрез периодични консултации.
- насърчаване на избора на доставчици и чрез логика на внимание към околната среда.
- мониторинг и съобщаване на въздействията, както положителни, така и отрицателни, върху околната среда, също и чрез публикуването на доклада за устойчивост и финансовото отчитане на нефинансова информация.
- насърчаване на приемането от дружествата от Групата на система за управление на околната среда, също и чрез споделяне на насоки и инструменти за подкрепа.

Ангажиментите и принципите, изброени по-горе, се съобщават на персонала, доставчиците и заинтересованите страни.

За всяка от фазите ще трябва да бъдат определени конкретни действия, съответстващи на определената политика. Като пример някои добри практики, приложими по отношение на различните фази, подлежащи на оценка, са посочени в приложение Е.

- *Снабдяване*

За да се намали използването на първични суровини, е необходимо да се има предвид йерархията на отпадъците на Европейската комисия: *намаляване, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване.*

<i>Доставка на кръгови суровини</i>	Изборът на кръгови суровини или полуготови продукти, произведени от кръгови суровини, се предпочита пред използването на първични материали. Под кръгови суровини имаме предвид: <ul style="list-style-type: none">• Възобновяеми суровини• Вторични суровини• Странични продукти
<i>Възобновяеми енергийни източници</i>	Енергийните доставки трябва да идват от възобновяеми енергийни източници, доколкото е възможно. Това са: <ul style="list-style-type: none">• Слънчева енергия• Водоелектрическа енергия• Вятърна енергия• Геотермална енергия
<i>Използване на водни ресурси с по-ниско качество</i>	Възможността за използване на водни ресурси с по-ниско качество позволява да не се консумират тези на акведукта. Те са: <ul style="list-style-type: none">• Дъждовна вода• Пречистени отпадъчни води• Рецикулация на вода от близките индустриални реалности• Обезсолена морска вода• Третиране на замърсени подземни води
<i>Действия за възстановяване на природния капитал</i>	При същото потребление на суровини е препоръчително да се предприемат действия,

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

	<p>които възстановяват природния капитал, като:</p> <ul style="list-style-type: none">• Залесяване• Зареждане с подземни води• Създаване на биопори
--	---

- *Проектиране*

<i>Продуктът като услуга</i>	Предпочита се изпълнението на услуга вместо продукт, тъй като не включва подобно използване на суровини.
<i>Увеличен полезен живот</i>	Увеличаването на полезния живот на даден продукт означава намаляване на отпадъците.
<i>Рециклирано съдържание</i>	Натиснете върху рециклирани компоненти или направени от възобновяеми материали.
<i>Проектиране с оглед рециклиране/оползотворяване</i>	Компонентите на продукта трябва да могат лесно да се рециклират/оползотворяват, така че да се улесни управлението на края на жизнения цикъл.
<i>Въглероден отпечатък</i>	По време на фазата на проектиране на продукта се препоръчва да се извършат анализи на LCA, за да се идентифицират критичните въпроси и да се извършат обективни оценки на въздействието върху околната среда.

- *Производство*

<i>Оползотворяване на отпадъци</i>	Материалните отпадъци от производството трябва да могат да се използват повторно в производството или да преминават през местоназначения на трети страни (промишлена симбиоза, преобразуване във вторична суровина).
<i>Рециклиране на водните ресурси</i>	Водните ресурси от производството трябва да могат да се използват повторно за

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

	промишлени/граждански или напоителни цели.
<i>Енергийна ефективност</i>	Интервенции в областта на енергийната ефективност, които могат да допринесат за спестяване на потреблението на енергийни източници.

- *Логистика на дистрибуцията*

<i>Обратна логистика</i>	Обратната логистика позволява възстановяването на продукта, така че да може да се управлява по оптимален начин.
<i>По-малко въздействащи средства</i>	Използването на превозни средства, които не използват изкопаеми горива (електричество, водород) или които използват по-малко въздействащи горива (биоетанол, метан).

- *Използване / потребление на продукта*

<i>Устойчиво брендиране</i>	Устойчивото брендиране надхвърля използването на лога и дизайни със зелена тематика или залепването на екологични етикети около опаковките. Брандингът за устойчивост не е "зелено измиване"; твърденията за устойчив бизнес трябва да бъдат забележими и проверими, а ползите трябва да са пряко свързани с потребителя. Устойчивото МСП не иска ответната реакция, която ще дойде от твърдението за това, което не прави. След като включим устойчиви практики в целия процес, става много по-лесно да ги отразим в комуникацията.
<i>Комуникация</i>	След като включите устойчиви практики в целия процес, става много по-лесно да ги отразите в комуникацията. Ефективни комуникационни кампании, както с други оператори и органи в сектора, така и с

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

	клиенти, повишават осведомеността по темата и идентифицират критични въпроси. Ефективната комуникация относно продукта позволява правилното му изхвърляне.
--	--

- *Край на живота*

<i>Обратна логистика / изтегляне на продукти</i>	Обратната логистика позволява възстановяването на продукта, така че да може да се управлява по оптимален начин. Възможност за възстановяване на компонентите на продукта.
<i>Доставка до трети страни</i>	Активиране на програми, които улесняват доставката на използвани продукти на трети страни, които са в състояние да ги използват повторно или да възстановят техните компоненти.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Доставчици на услуги за МСП

Цели на политиката в областта на околната среда

Също така, за МСП, предоставящи услуги, се предлага да определят своя собствена политика в областта на околната среда в съответствие със спецификациите, посочени за МСП, доставящи продукти.

За всяка от фазите, които се оценяват, по-долу са посочени някои добри практики.

- *Снабдяване*

<i>Доставка на кръгови суровини</i>	<p>Изборът на кръгови суровини или полуготови продукти, произведени от кръгови суровини, се предпочита пред използването на първични материали. Под кръгови суровини имаме предвид:</p> <ul style="list-style-type: none">• Възобновяеми суровини• Вторични суровини• Странични продукти
<i>Възобновяеми енергийни източници</i>	<p>Енергийните доставки трябва да идват от възобновяеми енергийни източници, доколкото е възможно. Това са:</p> <ul style="list-style-type: none">• Слънчева енергия• Водоелектрическа енергия• Вятърна енергия• Геотермална енергия
<i>Използване на водни ресурси с по-ниско качество</i>	<p>Възможността за използване на водни ресурси с по-ниско качество позволява да не се консумират тези на акведукта. Те са:</p> <ul style="list-style-type: none">• Дъждовна вода• Пречистени отпадъчни води• Рециркулация на вода от близките индустриални реалности• Обезсолена морска вода

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

	<ul style="list-style-type: none">• Третиране на замърсени подземни води
<i>Действия за възстановяване на природния капитал</i>	<p>При същото потребление на суровини е препоръчително да се предприемат действия, които възстановяват природния капитал, като например:</p> <ul style="list-style-type: none">• Залесяване• Зареждане с подземни води• Създаване на биопори

- *Проектиране и доставка на услуги*

<i>Цифровизация</i>	Използването на нови технологии е ефективен начин да се сведе до минимум въздействието на предлаганата услуга.
<i>Комуникация</i>	Ефективни комуникационни кампании, както с други оператори и органи в сектора, така и с клиенти за повишаване на осведомеността по темата и идентифициране на критични въпроси.

- *Край на живота*

<i>Обратна логистика / изтегляне на продукти</i>	Обратната логистика позволява възстановяването на продукта, така че да може да се управлява по оптимален начин. Възможност за възстановяване на компонентите на продукта.
<i>Доставка до трети страни</i>	Активиране на програми, които улесняват доставката на използвани продукти на трети страни, които са в състояние да ги използват повторно или да възстановят техните компоненти.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

3.в Проектиране и разработване на подходящи действия

За правилното изпълнение на Плана за действие би могло да бъде добър вариант да се определят конкретни процедури, насочени към гарантиране постигането на целите и действията, които са били предвидени.

Като пример, по-долу е даден списък на възможните процедури, които трябва да бъдат приложени:

- Анализ на контекста на организацията
- управление на законодателните разрешителни
- Действия за управление на риска
- Надзор след пускане на пазара
- Процеси на валидиране на риска
- дизайн: кръгов продукт/услуга
- Опаковане и етикетирание: дизайн
- търговски: дейности и действия
- Обществени поръчки: дейности и действия
- Производство: дейности и действия
- Опаковане и етикетирание: дизайн
- Опаковане и етикетирание: дейности и действия
- Логистика на обществените поръчки: дейности и действия
- Логистика на дистрибуцията: дейности и действия
- Склад за пристигащи: дейности и действия
- Спедиторски склад: дейности и действия
- Опаковане: дейности и действия
- Проверки и тестове
- управление на човешките ресурси
- материални ресурси
- Измервания на ресурсите
- Превантивни действия Коригиращи действия
- управление на обратната информация от пазара (жалби)
- Одити
- преглед от ръководството
- комуникация и дейности за повишаване на осведомеността

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Тук по-долу са представени някои примери, показващи минималното съдържание на оперативна процедура.

Пример за екологична процедура I

Заглавие: Процедура за възлагане на обществени поръчки за по-екологични офис консумативи

Цел

Да се въведат критерии за зелени обществени поръчки (ЗеОП) за закупуване на продукти, които се отнасят до офис хартия и консумативи.

Съдържанието

- За доставката на офис хартия беше задължително да се представи поне един зелен продукт. Доставката на офис хартия трябва да включва пликове и хартиени арки, изработени от 100% рециклирани влакна. Производството на първични хартиени влакна може да допринесе за глобалното свиване на залесените площи и свързаната с това загуба на биологично разнообразие, тъй като не всички гори се управляват по законен и устойчив начин. Закупуването на 100% рециклирана хартия е насочено към тези въздействия, като намалява обема на необходимата първична целулоза. Освен това, когато се използват рециклирани влакна след потреблението, количеството вода и енергия, необходими по време на производствения процес, е значително намалено.
- Екологичните критерии на екомаркировката на ЕС или други видове екоетикети, пряко свързани с производството на хартия (а не практиките за управление на фабриката), трябва да бъдат изпълнени. Това включва изискването хартията да бъде без елементарен хлор (ECF) или напълно без хлор (TCF). Всъщност хлорните съединения, използвани в процеса на избелване на хартията, могат да реагират със съществуващите органични вещества във водата, създавайки съединения, които могат да бъдат токсични и са слабо разградими във водната среда. По този начин, за да се избегне производството на такива съединения, процесът на избелване трябва да бъде напълно свободен от хлор (TCF) или елементарен хлор (ECF).
- За други продукти (като химикалки, лепила и лепила) доставчиците имаха възможност да представят зелен продукт, който след това да бъде оценен за включване в рамката. Също така в този случай трябва да бъдат изпълнени екологичните критерии на екомаркировката на ЕС или друг вид екоетикети (а не практиките за управление на фабриката).
- За всички продукти, носещи екомаркировката на ЕС, ще се счита, че отговарят на изискванията. Други видове екоетикети също ще бъдат приемани, както и всички други подходящи доказателствени средства, като техническо досие на производителя или протокол от изпитване от признат орган.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

- Записите за методите и количествените на закупените продукти ще се съхраняват от вътрешния мениджър по покупките.

Отговорност

Отговорен за изпълнението на тази процедура е XXX.

Пример за екологична процедура II

Заглавие: Процедура за екологично обучение на служителите

Цел

За да се гарантира, че служителите изпълняват задълженията си по възможно най-отговорен за околната среда начин, XXX предоставя обучение за екологично съзнание на всички служители и специфично за задачите обучение на служителите, чиито дейности са свързани със значителни екологични аспекти.

Съдържанието

- Всички нови служители получават 30-минутно запознаване с вътрешната политика в областта на околната среда и екологичните цели, като част от задължителната Нова ориентация на служителите.
- Уеб страницата на организацията включва обобщение на политиката в областта на околната среда и екологичните цели, както и актуализации на новини за прилагането на околната среда и успешни истории. Страницата включва механизъм за въвеждане и обратна връзка от служителите.
- Провежда се специфично за задачата обучение за следните служители:
 - Лица и длъжности с определени екологични роли и отговорности;
 - Длъжности/функции с отговорност за управление или изпълнение на дейности, свързани с прилагането на екологични процедури.
- Обучението за повишаване на осведомеността се дава на новите служители през първата им седмица и ежегодно на всички служители.
- На съответните служители се предоставя специфично за задачата обучение, когато те поемат нова функция, свързана с дейностите по управление на околната среда, и опреснителни курсове се провеждат, както се изисква. Както осведомеността, така и специфичното за задачата обучение се преразглеждат поне веднъж годишно за актуализации или когато има значителни промени в операциите.
- Записите за информираността и специфичното за задачата обучение, получено от всеки служител, се съхраняват по електронен път от XXX.

Отговорност

Отговорен за изпълнението на тази процедура е XXX.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

4. Оперативна дейност

Оперативните дейности са следващата стъпка след създаването на политиката и свързаните с нея процедури. Задачата е да се вземе всяка отделна процедура, съдържаща се в плана за действие, и да се разпределят ресурсите, както и да се определи график. Всеки от тези елементи е обяснен по-долу:

Разпределяне на човешките ресурси

Всяка практика/процедура трябва да има "собственик", т.е. някой трябва да отговаря за изпълнението на тези стратегии. Ако някой не носи отговорност за стратегията, е много вероятно тя да не бъде изпълнена. В оперативния план лицето, отговорно за стратегията, обикновено се обозначава с ролята си на работа.

Например, една процедура може да бъде разпределена само на едно лице или на група хора, например екип от хора, подкомисия или отдел.

Разпределяне на финансови средства (ако е необходимо)

Не всяка практика/процедура изисква пари, но повечето ще го направят. Ако на хората трябва да се плаща, за да работят, тогава ще има финансов ресурс, необходим за възнаграждение. Ако участват доброволци, може да се наложи да бъдат заделени пари за храна и / или други бонуси за тях.

Много стратегии ще включват административни разходи под формата на телефонни разговори, печат и фотокопиране и пощенски разходи. Някои стратегии ще се нуждаят от закупуване на оборудване или материали или промоционални разходи като реклама.

Въпросът е, че трябва да се помисли за всички възможни разходи, които биха могли да възникнат, ако се приложи стратегия. Ако има неадекватно разпределение на парите за изпълнението на стратегията, шансовете са, че тя ще се провали.

Задаване на времеви линии

Изпълнението на всяка практика / процедура се нуждае от времева линия, т.е. период от време, през който се извършва работа за постигане на желан резултат. Периодът от време може да бъде толкова кратък, колкото един ден, или може да бъде няколко месеца. Периодът от време може да бъде в близко бъдеще или може да бъде насрочен за бъдеща година.

Целта на вмъкването на график за всяка стратегия е да се даде ред на многото задачи, които трябва да бъдат изпълнени. Винаги има ограничени ресурси и затова във всеки един момент трябва да се вземат решения относно приоритетите и къде трябва да се съсредоточат работните усилия. Няма смисъл да се съсредоточават усилията върху стратегии, които все още

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

не е необходимо да бъдат завършени, докато не се извършва работа по стратегии, които са спешни.

Освен това има редица допълнителни компоненти от жизненоважно значение, които могат да бъдат включени в оперативните дейности. За организация с нестопанска цел тези компоненти включват:

- Календар на събитията (или мачовете) за цялата година (или за сезона);
- Графици за използване на съоръженията (т.е. разпределение на оборудването към определени групи в определено време);
- Графици за поддръжка на ресурсите (напр. подготовка и ремонт на оборудването);
- План за обучение на персонала и доброволците;
- Бюджетна информация, която предоставя разбивка на разходите по процедури.

Вмъкването на тези допълнителни компоненти помага да се създаде по-полезен документ, който може да бъде даден на ключовия персонал в организацията.

Следващата таблица е пример за основните компоненти, намерени в оперативния план.

<i>Образец на оперативен план</i>				
<i>Практика/процедура</i>	<i>Времева рамка</i>	<i>Отговорен</i>	<i>Бюджет</i>	<i>Други ресурси/нужди</i>
Процедура за възлагане на обществени поръчки за екологични офис консумативи	Шест месеца	Административен персонал	- 200.00 Евро за зелена хартия - 100.00 евро за зелени консумативи	Доставчици за заявки за оферти
Провеждане на събития за разпространение	Събития, провеждани на всеки два месеца	Технически координатор с доброволци	Събития самостоятелно финансиране	Мрежови дейности с други организации
Процедура за екологично обучение на служителите	Тримесечна база	Технически координатор с външни експерти	-	-

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

5. Оценка на изпълнението

За периодична оценка и преразглеждане на плана за действие може да се приложи конкретна процедура, както е докладвано в примера по-долу.

Заглавие: Процедура за преглед на управлението

Цел

За да се гарантира ефективността на Плана за действие за кръгова икономика и непрекъснатото му подобряване, отговорните за изпълнението на Плана за действие (XXX) периодично правят преглед на най-важните елементи и процедури на Плана. Процесът на преглед на ръководството има за цел да осигури форум за обсъждане и подобряване на плана за действие и да предостави на ръководството средство за извършване на всякакви промени в него, необходими за постигане на визията на организацията.

Съдържанието

При подготовката за прегледа от ръководството, XXX предоставя на разположение на ръководството следната информация:

- Политика в областта на кръговата икономика;
- Актуализирана оценка на резултатите от изпълнението (актуализиране на въпросника за оценка на нивото на кръговост);
- Списък на членовете на екипа и други лица, отговорни за изпълнението на Плана за действие;
- Описания на други постижения на Плана (напр. брой обучени хора);
- Резултати от предприетите корективни действия;
- Описание и документиране на обратната връзка от заинтересованите страни.

Висшето фасилити мениджмънт се среща, за да прегледа и обсъди информацията. В зависимост от прегледа висшето ръководство може да насочва конкретни и/или значителни промени в мащаба и посоката на Плана, за да подобри неговата ефективност. Заключениета, произтичащи от прегледа на ръководството, се записват в специален доклад за оценка и се съхраняват от отговорника за изпълнението на плана за действие (XXX).

Честота

Прегледът ще се извършва най-малко веднъж годишно.

Отговорност

Резултатите от прегледите на ръководството се записват, като се използва най-малко специален доклад за оценка. Записите се съхраняват от XXX.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Приложение А

Речник за кръгова икономика

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

A

Additive manufacturing (Адитивно производство)

Производство на обекти чрез добавяне на материал (вместо премахване на материал).

Anaerobic digestion (Анаеробно разграждане)

Разграждане на биологичен материал в среда без кислород. Този процес се използва за генериране на биогаз, който се използва като заместител на изкопаемите горива за производство на електроенергия и топлина, както и за преобразуване в газ.

Auxiliary Product (Спомагателен продукт)

Всеки продукт, компонент или част от тях, който не е основният ресурс, приет за производствения процес.

B

Bio-based material (Материал на биологична основа)

Материал, който е частично или изцяло направен от биомаса.

Biodegradable materials (Биоразградими материали)

Материал, който микроорганизмите могат да разградят на естествени елементи (т.е. вода, биомаса и т.н.).

Biological nutrients (Биологични хранителни вещества)

Органични материали, получени от и разработени, за да влязат отново в природната среда.

Biomass (Биомаса)

Органични материали, получени от растения или животни.

Blue economy (Синя икономика)

Движението за решения се определя от техните характеристики на местната среда, подчертавайки гравитацията като основен източник на енергия.

By-product (Страничен продукт)

Материал или вещество, създадено при преработката или производството на нещо друго.

C

Cascading

Извличане на максимална стойност от материал чрез алтернативни употреби в потоци от стойност.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Circular economy (Кръгова икономика)

Перспектива, в която икономическата стойност на материалите се оптимизира с течение на времето. Това изисква минимален добив на суровини, повторно въвеждане на материали, които вече са в икономиката, и липса на отпадъци.

Closed-loop recycling (Рециклиране в затворен цикъл)

Рециклиране на продукт и производството му в един и същ продукт отново и отново.

Comparative life cycle assessment (Рециклиране в затворен цикъл)

LCA, в която се сравняват два или повече продукта или системи.

Compatibilizers

Добавки, които позволяват на две полимерни смоли да се свързват и стабилизират, което води до подобрен краен продукт.

Compostable materials (Компостируеми материали)

Материали, които могат да бъдат изхвърлени с биологични материали и да се разпаднат в богат на хранителни вещества материал.

Composting (Компостиране)

Процес на третиране, който разлага органичната материя в окислена среда. Резултатът е богат на хранителни вещества тор или изменение на почвата.

Conflict minerals (Конфликтни минерали)

Сурови минерали, които пряко или косвено финансират или облагодетелстват въоръжени групировки. Минералите, които са най-податливи, включват групата 3TG (тантал, калай, волфрам и злато) и тези, произхождащи от Демократична република Конго.

Corporate social responsibility (Корпоративна социална отговорност, CSR)

Това е саморегулиращ се бизнес модел, който помага на компанията да бъде социално отговорна пред себе си, своите заинтересовани страни и обществеността. Чрез практикуването на корпоративна социална отговорност, наричана още корпоративно гражданство, компаниите могат да осъзнаят вида на въздействието, което оказват върху всички аспекти на обществото, включително икономически, социални и екологични.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Cradle-to-Cradle

Рамка за проектиране, фокусирана върху "екологичната ефективност" и положителното въздействие на продукта, като същевременно се намаляват отрицателните въздействия.

Cradle-to-Gate

LCA, който оценява въздействието върху околната среда на даден продукт или процес от добива на суровини до производството.

Cradle-to-Grave

LCA, който оценява въздействието върху околната среда на даден продукт или процес от добива на суровини до изхвърлянето.

Critical raw materials (Критични суровини)

Суровини, които са от съществено значение за икономиката и имат висок риск за доставките поради ограничените количества, доставчици и достъп.

D

Decoupling (Отделяне)

Прекъсване на връзката между икономическия растеж и потреблението на природни ресурси.

Dematerialization (Дематериализация)

Доставяне на продукт, използвайки процент или никаква маса в сравнение с конвенционалния продукт.

Depletion time (Време на изчерпване)

Времето, което остава, преди природният ресурс да бъде напълно извлечен.

Depolymerization (Деполимеризация)

Процесът на превръщане на полимерите обратно в мономер(и).

Design for disassembly (Проектиране за разглобяване)

Принцип на дизайна, който изисква варианти за края на жизнения цикъл за това как продуктът, компонентите и материалите могат да бъдат деконструирани.

Design for durability (Дизайн за издръжливост)

Принцип на дизайна, който изисква максимизиране на полезния живот на продукта или услугата. Планираното остаряване директно контрастира с този принцип на проектиране.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Design for environment (Дизайн за околната среда)

Принцип на проектиране, който изисква минимизиране на отрицателните въздействия върху околната среда през целия жизнен цикъл на продукта или услугата.

Design for flexibility (Дизайн за гъвкавост)

Принцип на проектиране (най-често прилаган при проектирането и строителството на сгради), който изисква използването на интерстициално пространство, програмирано меко пространство, пространство на корпуса, капацитет на разширяване, разглобяеми прегради и мобилно или модулно обзавеждане.

Design for recyclability (Дизайн за рециклируемост)

Принцип на проектиране, който изисква отчитане в края на жизнения цикъл на начина, по който продуктът ще бъде събран и рециклиран.

Design for repairability (Проектиране за ремонтпригодност)

Принцип на проектиране, който изисква продуктите да бъдат произведени с помощта на крепежни елементи, материали и процеси, които позволяват лесно да бъдат фиксирани.

Design for sustainability (Дизайн за устойчивост)

Принцип на дизайна, който изисква оптимизиране на екологичните и социалните ползи през целия жизнен цикъл на продукта или услугата.

Digitization (Цифровизация)

Преобразуване на аналогови или физически продукти в цифрови ресурси.

Dissipative product

Продукт, който не може да бъде извлечен поради начина, по който е бил диспергиран по време на употреба (т.е. боя, тор).

Downcycling (Даунсайклинг)

Използване на вторични материали, което води до по-ниска икономическа стойност на този материал, който не може да бъде възстановен.

Durability (Трайност)

Характеристика на продукта, която определя продължителността на времето, през което той поддържа своята стойност или функционалност.

E

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Eco-design (Еко-дизайн)

Принцип на проектиране, който изисква минимизиране на отрицателните въздействия върху околната среда и здравето през целия жизнен цикъл на продукта или услугата.

Eco-efficiency (Екологична ефективност)

Икономическата стойност на даден продукт или услуга в сравнение с неговите разходи за природен капитал.

Ecolabel (Еко етикет)

Екомаркировката на ЕС е официалният доброволен етикет на Европейския съюз за високи постижения в областта на околната среда. Създадена през 1992 г. и призната в цяла Европа и по света, екомаркировката на ЕС сертифицира продукти с гарантирано, независимо проверено ниско въздействие върху околната среда.

Electronic waste (E-waste), Електронни отпадъци (Е-отпадъци)

Изхвърлени електронни и електрически продукти. Тези продукти обикновено съдържат опасни материали и изискват сертифицирана обработка и рециклиране.

Embedded impacts (Вградени въздействия)

Екологичното и социалното въздействие на даден продукт, от извличането на материала до фазата на използване.

End-of-life (Край на жизнения цикъл)

Етапът от жизнения цикъл, по време на който даден продукт вече няма стойност за първоначалния си собственик и след това се изхвърля.

Extended producer responsibility (Разширена отговорност на производителя)

Политика, при която на производителя се възлага финансова или физическа отговорност за обработка в края на жизнения цикъл.

F

Feedstock (Суровина)

Материал или вещество, което се използва като входяща суровина за продукт или процес.

Feedstock recycling (Рециклиране на суровини)

Рециклирането на суровини, известно още като "химическо рециклиране", е процесът на разграждане на събраните пластмаси в мономери и други основни химични елементи ("деполимеризация").

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Footprint (Отпечатък)

Въздействието на даден продукт или услуга през целия му жизнен цикъл. Човек може да изчисли въглеродния, водния, енергийния и материалния отпечатък на даден продукт, например. Това е подобно на LCA, с изключение на това, че отпечатъците обикновено оценяват само един екологичен проблем.

G

Gasification (Газификация)

Създаване на синтетичен газ от въглен, използвайки изключително високи температури и минимален кислород.

Green chemistry (Зелена химия)

Проектиране на химически продукти и процеси, които свеждат до минимум или елиминират опасните вещества.

Green engineering (Зелено инженерство)

Проектиране на продукти и процеси за свеждане до минимум на въздействието върху околната среда и защита на човешкото здраве, без да се прави компромис с икономическата стойност.

Green Public Procurement (GPP), Зелени обществени поръчки (ЗеОП)

Политика, при която организацията се ангажира да купува продукти и услуги с предпочитани от околната среда характеристики.

Greenwashing

Това е процесът на предаване на погрешно впечатление или подвеждаща информация за това как продуктите на компанията са екологосъобразни. *Greenwashing* включва необосновано твърдение за заблуда на потребителите да вярват, че продуктите на дадена компания са екологични или имат по-голямо положително въздействие върху околната среда, отколкото в действителност.

H

Hazardous materials (Опасни материали)

Материал или вещество, което има потенциал да навреди на хората, животните или околната среда.

Horizontal recycling (Хоризонтално рециклиране)

Рециклиране на материали, което позволява повторна употреба в сравнима функция.

I

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Impact analysis (Анализ на въздействието)

Втората фаза на LCA, в която се определят въздействията върху околната среда.

Improvement analysis (Анализ на подобренията)

Третият етап на LCA, в който се оценяват решения за смекчаване на въздействието върху околната среда.

Industrial ecology (Индустриална екология)

Изследването на материалите, енергията и водата протича през индустриална система и тяхното въздействие върху околната среда, икономиката и обществото.

Industrial metabolism (Индустриален метаболизъм)

Физични и химични процеси, протичащи в индустриална система.

Industrial symbiosis (Индустриална симбиоза)

Взаимноизгоден обмен на отпадъци и странични продукти между три или повече страни.

Informal recycling sector (Неформален сектор за рециклиране)

Малки предприятия и самостоятелно заети лица, предоставящи услуги за рециклиране на материали с малко или никакво правно признаване и ниски капиталови инвестиции.

Integrated design (Интегриран дизайн)

Дизайн подход, който свиква различни дисциплини по цялата верига на стойността, като се основава на различни гледни точки в началото на процеса.

Integrated waste management (Интегрирано управление на отпадъците)

Управление на твърдите отпадъци от мястото на изхвърляне от потребителите чрез събиране, сортиране, повторна употреба и рециклиране.

Inventory analysis (Анализ на инвентара)

Първият етап на LCA, в който се идентифицират входовете и изходите (материали, енергия, вода, икономическа стойност и т.н.) на системата.

J

Just-in-time manufacturing (Производство точно навреме)

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Производствена стратегия за намаляване на загубеното време и ресурси чрез предоставяне на продукти или услуги, каквито са необходими за следващата стъпка в производствения процес.

K

Kaizen

Японска стратегия за непрекъснато усъвършенстване, която се основава на следните принципи: добрите процеси носят добри резултати, учат се чрез виждане, говорят с данни, управляват чрез факти, идентифицират и коригират първопричините за проблемите и работят в екип.

L

Landfilling (Депониране на отпадъци)

Изхвърляне и заравяне на твърди отпадъци. Деградацията на отпадъците води до създаване на местно замърсяване на въздуха и водата.

Lean manufacturing (Лийн производство)

Производствена стратегия, която има за цел да сведе до минимум всички загуби (т.е. време, пари, ресурси) чрез висококачествени процеси.

Leasing (Лизинг)

Модел на услуга, при който клиентът плаща за непрекъснат достъп до продукт за договорен период от време.

Life cycle (Жизнен цикъл)

Всички етапи, през които преминава един продукт през целия си живот: добив на суровини, преработка, производство, употреба, край на живота и транспортиране.

Life cycle assessment (Оценка на жизнения цикъл)

Метод за оценка на въздействието върху околната среда на даден продукт или система през неговия жизнен цикъл. LCA обикновено се извършва в три части: (1) Анализ на инвентаризацията, (2) Оценка на въздействието, (3) Анализ на подобренията.

Life cycle cost (Разходи за жизнения цикъл)

Метод за оценка на финансовото въздействие на даден продукт или система през неговия жизнен цикъл.

Life cycle management (Управление на жизнения цикъл)

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Интегриране на мисленето за жизнения цикъл във вземането на решения.

Life cycle thinking (Мислене за жизнения цикъл)

Подход за отчитане на икономическите, екологичните и социалните въздействия на всички етапи от жизнения цикъл на продукта или услугата.

Lifetime extension (Удължаване на живота)

Характеристики на продукта, които удължават времето, през което този продукт продължава да изпълнява първоначално предвидената си функция.

Linear risk (Линеен риск)

Рискът, пред който е изправена една компания, когато зависи от конвенционалния икономически модел "вземи-направи-изхвърли".

Local materials (Местни материали)

Материали, които се добиват и обработват в рамките на същия регион, в който се купуват. Конкретните разстояния зависят от материала, процеса и целите.

Lock-in (Заклучване)

Ситуация, при която установен дизайн или производствен процес обезкуражава иновациите.

M

Material flow (Материален поток)

Количеството и скоростта, с която материалите се движат през дадена система (т.е. град, компания и т.н.)

Material flow analysis (MFA), Анализ на материалния поток

Метод за оценка на материалните потоци в и извън една система.

Metabolic analysis (Метаболитен анализ)

Изследване на физичните и химичните процеси в рамките на една индустриална система.

Mineral (Минерал)

Неорганичен физичен материал със специфичен химичен състав.

Misconsumption (Неправилно потребление)

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Потребление, което не е в най-добрия интерес на потребителя.

Modular design (Модулен дизайн)

Принцип на дизайна, който изисква продуктите да бъдат произведени с помощта на набор от компоненти, които могат да бъдат заменени поотделно, предотвратявайки превръщането на цели продукти в безполезни.

Municipal Solid Waste (MSW), Твърди битови отпадъци (ТБО)

Отпадъци, които се генерират от домакинства, училища, болници и предприятия в даден град или регион.

N

Natural capital (Природен капитал)

Запасите от възобновяеми и невъзобновяеми ресурси (например растения, животни, въздух, вода, почви, минерали), които се комбинират, за да донесат поток от ползи за хората.

O

Open loop recycling (Рециклиране с отворен цикъл)

Рециклиране на продукт А и производството му в продукт Б.

P

Packaging (Primary), Опаковка (основна)

Опаковка в контакт с продукта (пластмасов чувал, държащ зърнени култури).

Packaging (Secondary), Опаковка (вторична)

Опаковка, която съдържа една или повече първични опаковки (кутии за зърнени култури).

Packaging (Tertiary), Опаковка (третична)

Опаковка, която съдържа една или повече вторични опаковки (пластмасова обвивка за палитра от кутии за зърнени култури).

Pay for performance (Плащане за изпълнение)

Модел на обслужване, при който плащането е обвързано с количеството или качеството на услугата, която клиентът получава.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Planetary boundaries (Планетарни граници)

Границите на околната среда, в които хората могат безопасно да живеят.

Planned obsolescence (Планирано остаряване)

Бизнес стратегия за съкращаване на периода на собственост на потребителя, за да се увеличи обемът на продажбите. Това се постига чрез производство с лошо качество, ускорена времева линия за последователност на продуктите или убедителни маркетингови кампании.

Prefabrication (Заготовка)

Практика за производство на строителни компоненти и възли в завод и транспортиране на продукта до строителната площадка за монтаж.

Product as a Service (PaaS), Продукт като услуга

Резултатите, получени от даден продукт, се продават, а не самият продукт.

Pyrolysis (Пиролиза)

Химично разлагане на органични материали чрез прилагане на топлина в отсъствие на кислород, създавайки синтетичен газ и течни горива.

R

Rare earth metals (Редкоземни метали)

Група от 17 метала, които са икономически трудни за извличане поради ниските концентрации в природата.

Raw materials (Суровини)

Сурови или необработени материали, които се използват в производството или преработката на продукти.

Reclaimed materials (Рециклирани материали)

Изхвърлени материали, които са възстановени и използвани в друг процес или продукт, изискващи само незначителни изменения и/или преобядисване.

Recovery (Възстановяване)

Процес на извличане на материал, енергия или вода от потока отпадъци за повторна употреба или рециклиране.

Recyclable materials (Рециклируеми материали)

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Материали, които могат да бъдат рециклирани.

Recycled content (Рециклирано съдържание)

Частта от продукта, която е направена от възстановени и рециклирани материали.

Recycling (Рециклиране)

Събирането, сортирането и обработката на изхвърлени материали за използване в друг производствен процес.

Refurbished materials (Ремонтирани материали)

Изхвърлени материали или продукти, които са локално ремонтирани, преработени и дезинфекцирани, за да обслужват първоначалната си функция.

Regenerative design (Регенеративен дизайн)

Принцип на проектиране, който изисква продуктите или услугите да допринасят за здравето на екосистемите.

Regenerative economy (Регенеративна икономика)

Сценарий, при който продуктите и услугите попълват собствените си източници на енергия, вода и материали в система със затворен цикъл.

Remanufacturing (Преработване)

Процес на възстановяване, демонтаж, ремонт и дезинфекция на компоненти или части за препродажба и повторна употреба.

Renewable materials (Възобновяеми материали)

Материали или други ресурси (енергийни и водни източници), които се попълват след извличане от човека в рамките на ограничен период от време.

Resource efficiency (Ресурсна ефективност)

Процент от общите консумирани ресурси, които съставляват крайния продукт или услуга.

Resource productivity (Производителност на ресурсите)

Икономическата стойност, създадена за единица ресурс.

Resource value optimization (Оптимизация на ресурсната стойност)

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Максимизиране на икономическата стойност, която се създава за единица ресурс, в продължение на няколко живота.

Reuse (Повторна употреба)

Използване на продукт или материал отново, за същата или алтернативна функция.

Reverse logistics (Обратна логистика)

Процес на събиране и агрегиране на продукти, компоненти или материали в края на жизнения цикъл за повторна употреба, рециклиране и връщане.

S

Secondary materials marketplace (Пазар на вторични материали)

Магазин, който улеснява обмена на вторични суровини.

Secondary raw materials (Вторични суровини)

Отпадъчни материали, които се оползотворяват, рециклират и преработват за използване като суровини.

Sharing model (Модел на споделяне)

Бизнес модел, основан на споделянето на недостатъчно използвани активи като услуга.

Social life cycle assessment (Оценка на социалния жизнен цикъл)

Метод за оценка на социалното и социологическото въздействие на даден продукт или услуга през целия му жизнен цикъл.

Standardization (Стандартизация)

Установяване на еднаквост в производствените процеси, за да се сведат до минимум грешките и да се спестят разходи.

Stock (reservoir), Запас (резервоар)

Общият обем или маса на материала в дадена система (т.е. промишлен, общински, организационен и т.н.).

Streamlined life cycle assessment (Рационализирана оценка на жизнения цикъл)

Опростена версия на LCA, която се фокусира върху най-значимите въздействия върху околната среда на даден продукт или система.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Subtractive manufacturing (Изваждащо производство)

Производството на обект чрез премахване на масата от първоначалната форма. Скулптурирането от каменен блок е пример за изваждащо производство.

Sustainability branding process (Процес на брандиране на устойчивостта)

Това е процесът на фокусиране и интегриране на идентифицираните екологични, икономически и социални проблеми в операциите на бизнеса.

Sustainable consumption (Устойчиво потребление)

Използването на стоки и услуги, които отговарят на изискванията на днешното население, без да се компрометират нуждите на бъдещите поколения, за да посрещнат своите.

Sustainable materials management (Устойчиво управление на материалите)

Управленски подход, който призовава за намаляване на въздействието върху околната среда, без да се компрометира икономическата производителност или социалната справедливост.

Sustainably sourced bio-materials (Биоматериали с устойчив произход)

Доставка на горски и селскостопански продукти от доставчици, които свеждат до минимум въздействието върху околната среда и опазват и подобряват природата и биологичното разнообразие.

Syngas (Синтетичен газ)

Съкратено от "синтетичен газ", синтетичният газ е газова смес, получена чрез газификация на гориво, съдържащо въглерод.

Systems thinking (Системно мислене)

Подход, който отчита взаимозависимостта и еволюцията на системните елементи.

T

Take-back program (Програма за обратно приемане)

Инициатива за събиране на използвани продукти или материали от потребителите и повторното им въвеждане в първоначалния цикъл на преработка и производство.

Technical nutrients (Технически хранителни вещества)

Изкуствени материали, проектирани да бъдат дълготрайни и повторно използвани.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

U

Urcycle

Използване на вторични продукти, компоненти или материали, което води до по-висока икономическа стойност на този материал.

Urban mining (Градски добив)

Процес на извличане на полезни материали от запасите от градски отпадъци.

W

Waste Electrical and Electronic Equipment (WEEE), Отпадъци от електрическо и електронно оборудване (OEEO)

Вижте "Електронни отпадъци"

Waste hierarchy (Йерархия на отпадъците)

Приоритетният ред за управление на отпадъците, подреден в низходящ ред на предпочитание, въз основа на най-добрите екологични резултати през целия жизнен цикъл на материала. (1) Предотвратяване, (2) Намаляване, (3) Повторна употреба, (4) Рециклиране, (5) Изгаряне, (6) Депониране.

Waste to energy (Отпадъци за енергия)

Процес на третиране на отпадъци, които създават енергия под формата на електричество, топлина или гориво.

Wastewater (Отпадъчни води)

Отработена или използвана вода, която съдържа разтворени или суспендирани твърди вещества.

Z

Zero waste (Нулев отпадък)

Програма за отклоняване на всички (поне 95%) отпадъци от депата. Обхватът на нулевите отпадъци може да включва или да не включва изгаряне в зависимост от референцията.

Приложение В

Референтни схеми за сертифициране

BS 8001

Заглавие	Рамка за прилагане на принципите на кръговата икономика в организациите. Ръководство
Организация	British Standard Institution (BSI)
Издания	1
Актуално издание	BS 8001:2017
Дата на публикуване	31-05-2017
Приложимо към	Всички видове организации, независимо от размера и вида и характера.
Обхват	Разберане на ползите от прилагането на кръговата икономика във вашата организация; подкрепа за практическото действие по прилагането на нейните принципи.
Акредитиран	Не
Характеристики	Първи специфичен стандарт за кръговата икономика. Той осигурява гъвкава рамка, съставена от 8 фази, която позволява формулирането на модел на кръгова икономика, подходящ за вашата организация и последващото прилагане в нея. Насърчава се оптималното използване на ресурсите (повторна употреба, ремонт, обновяване, регенериране и рециклиране на материали и продукти), както и опазването и възстановяването на природния капитал чрез връщане на биологични хранителни вещества в биосферата. И накрая, тя позволява оценка на нивото на зрялост на дружеството по отношение на кръговата икономика. Той не предоставя никакви специфични изисквания, така че не е сертифициран стандарт.

AFNOR XP X30-901

Заглавие	Кръгова икономика – система за управление на проекти за кръгова икономика – изисквания и насоки
Организация	Association Française de Normalisation (AFNOR)
Издания	1
Актуално издание	XP X30-901:2018
Дата на публикуване	10-2018
Приложимо към	Всички видове организации, независимо от размера и вида и характера.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Обхват	Разберане на ползите от прилагането на кръговата икономика във вашата организация; подкрепа за практическото действие по прилагането на нейните принципи.
Акредитиран	Да
Характеристики	Първи акредитиран стандарт за кръгова икономика. Документът има за цел да конкретизира изискванията, свързани със системата за управление, така че да можем да подобрим екологичните, икономическите и социалните резултати с визия, която води до развитието на кръговата икономика. Всички тези изисквания трябва да бъдат изпълнени, за да може една организация да кандидатства за акредитация. По-специално, стандартът определя стъпките, които организацията трябва да следва, за да допринесе за прехода към кръгова икономика.

UNI EN ISO 14001

Заглавие	Системи за управление на околната среда – изисквания и указания за употреба
Организация	Ente Italiano di Normazione (UNI)
Издания	3
Актуално издание	UNI EN ISO 14001:2015
Дата на публикуване	09-2015
Приложимо към	Всички видове организации, независимо от размера и вида и характера. Приложимо и за аспектите на околната среда на дейности, продукти и услуги, които организацията определя, че може да контролира или да влияе, като се има предвид перспективата на жизнения цикъл.
Обхват	Подобряване на екологичните резултати на организацията, също и във връзка с европейските и международните екологични цели, чрез ефективна система за управление. Определянето на екологичните цели трябва да бъде: в съответствие с политиката на организацията в областта на околната среда; Измерими; Наблюдавани; Съобщават. За да се постигнат целите в областта на околната среда, е необходимо да се определят правилата, ресурсите, отговорностите и сроковете и да се оценят резултатите.
Акредитиран	Да
Характеристики	Холистичен подход към управлението на околната среда. Следвайки модела PDCA (Plan-Do-Check-Act), организацията идентифицира заинтересованите страни и обхвата на своята система за управление на околната среда. Планирането на оперативен план и неговото изпълнение е последвано от оценка на изпълнението в съответствие с подхода на

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

	непрекъснато усъвършенстване. Голямо значение се отдава на ролята на лидерството в управлението на околната среда.
--	--

UNI CEI EN ISO 50001

Заглавие	Системи за енергиен мениджмънт – изисквания и указания за използване
Организация	Ente Italiano di Normazione (UNI)
Издания	2
Актуално издание	UNI CEI EN ISO 50001:2018
Дата на публикуване	27-09-2018
Приложимо към	Всички видове организации, независимо от размера, вида и естеството, сложността, географското местоположение, организационната култура или вида на продукта/услугата.
Обхват	Осигурете инструментите за създаване, внедряване, поддържане и подобряване на система за управление на енергията, подходяща за вашата организация.
Акредитиран	Да
Характеристики	Холистичен подход към управлението на енергията. Следвайки модела PDCA (Plan-Do-Check-Act), организацията идентифицира заинтересованите страни и обхвата на своята система за управление на енергията. Планирането на оперативен план и неговото изпълнение е последвано от оценка на изпълнението в съответствие с подхода на непрекъснато усъвършенстване. Голямо значение се отдава на ролята на лидерството в управлението.

ISO 14064

Заглавие	Парникови газове – Част 1: Спецификация с насоки на организационно ниво за количествено определяне и докладване на емисиите и поглъщанията на парникови газове
Организация	International Organization for Standardization (ISO)
Издания	2
Актуално издание	ISO 14064-1:2018
Дата на публикуване	19-12-2018
Приложимо към	Организации, които отделят парникови газове.
Обхват	Осигуряване на принципите и изискванията за количествено определяне и докладване на парникови газове в цялата организация. Разрешаване на формулирането на инвентаризация на парниковите газове.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Акредитиран	
Характеристики	

Заглавие	Парникови газове – Част 2: Спецификация с насоки на ниво проект за количествено определяне, мониторинг и докладване на намаленията на емисиите на парникови газове или подобренията при отстраняването им
Организация	International Organization for Standardization (ISO)
Издания	2
Актуално издание	ISO 14064-2:2019
Дата на публикуване	15-04-2019
Приложимо към	Организации, които отделят парникови газове.
Обхват	Очертаване на принципите и изискванията за количествено определяне и мониторинг на парниковите газове на ниво проект. Осигурява инструменти за намаляване на емисиите на парникови газове и увеличаване на тяхното отстраняване.
Акредитиран	
Характеристики	

Заглавие	Парникови газове – Част 3: Спецификация с насоки за проверка и валидиране на декларациите за парникови газове
Организация	International Organization for Standardization (ISO)
Издания	2
Актуално издание	ISO 14064-3:2019
Дата на публикуване	15-04-2019
Приложимо към	Организации, които отделят парникови газове.
Обхват	Определяне на принципи и изисквания и предоставяне на насоки за оценка на твърденията за парникови газове.
Акредитиран	
Характеристики	

UNI EN ISO 14067

Заглавие	Парникови газове – климатичен отпечатък на продуктите (Въглероден отпечатък на продуктите) – Изисквания и насоки за количествено определяне
Организация	Ente Italiano di Normazione (UNI)

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Издания	1
Актуално издание	UNI EN ISO 14067:2018
Дата на публикуване	08-2018
Приложимо към	Всеки тип организация, която иска да оцени климатичния отпечатък на своите продукти.
Обхват	Предоставяне на принципи, изисквания и насоки за количествено определяне и докладване на въглеродния отпечатък на продуктите, в съответствие с международните стандарти за оценка на жизнения цикъл (ISO 14040 и 14044).
Акредитиран	Документът посочва насоките за оценка на въглеродния отпечатък на продуктите (въглероден отпечатък - CFP) и е приложим и за количествено определяне на частична ОПОР. Обхваната е само една категория въздействие изменението на климата. Социалните и икономическите аспекти или въздействия, или други въздействия, потенциално произтичащи от жизнения цикъл на продукта, не се оценяват.
Характеристики	

UNI EN ISO 14040

Заглавие	Управление на околната среда – Оценка на жизнения цикъл – Принципи и рамка
Организация	Ente Italiano di Normazione (UNI)
Издания	2
Актуално издание	UNI EN ISO 14040:2021
Дата на публикуване	18-02-2021
Приложимо към	Всеки тип организация, която иска да оцени жизнения цикъл на своите продукти / услуги.
Обхват	Опишете принципите и рамката за оценка на жизнения цикъл (LCA).
Акредитиран	LCA се занимава с аспектите на околната среда и потенциалните екологични аспекти през целия жизнен цикъл на продукта, до третирането в края на жизнения цикъл и окончателното изхвърляне. Има четири фази: дефиниране на целта и обхвата; фаза на анализ на инвентаризацията; фаза на оценка на въздействието и фаза на тълкуване. Стандартът обхваща проучвания на LCA и инвентаризационни проучвания на жизнения цикъл (проучвания на LCI).
Характеристики	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

UNI EN ISO 14044

Заглавие	Управление на околната среда – Оценка на жизнения цикъл – Изисквания и насоки
Организация	Ente Italiano di Normazione (UNI)
Издания	2
Актуално издание	UNI EN ISO 14044:2021
Дата на публикуване	18-02-2021
Приложимо към	Всеки тип организация, която иска да оцени жизнения цикъл на своите продукти / услуги.
Обхват	Опишете принципите и рамката за оценка на жизнения цикъл (LCA).
Акредитиран	LCA се занимава с аспектите на околната среда и потенциалните екологични аспекти през целия жизнен цикъл на продукта, до третирането в края на жизнения цикъл и окончателното изхвърляне. Има четири фази: дефиниране на целта и обхвата; фаза на анализ на инвентаризацията; фаза на оценка на въздействието и фаза на тълкуване. Стандартът обхваща проучвания на LCA и инвентаризационни проучвания на жизнения цикъл (проучвания на LCI).
Характеристики	

EMAS

Заглавие	Схема за управление по околна среда и екоодит
Организация	European Commission
Издания	3
Актуално издание	EMAS III
Дата на публикуване	Reg. n. 1221/2009 (last version 09-01-2019)
Приложимо към	Всички видове организации, независимо от размера и вида и естеството.
Обхват	Подобряване на екологичните резултати на Вашата организация, също и по отношение на европейските и международните цели, чрез ефективна система за управление.
Акредитиран	Да, с регистрация в специален регистър.
Характеристики	Той интегрира стандарта ISO 14001, с добавянето на първоначален процес на анализ на околната среда и формулирането на екологична декларация от организацията.

Ecolabel EU

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Заглавие	Екологичен етикет на Европейския съюз
Организация	European Commission
Издания	Reg. n. 66/2010 (last version 14-11-2017)
Актуално издание	Всички стоки и услуги, предназначени за разпространение, потребление или използване на пазара на Общността, възмездно или безплатно. Тя не се прилага за лекарства или медицински изделия.
Дата на публикуване	Установяване на правила за създаване и прилагане на схемата на Европейския съюз за екомаркировка с доброволно участие.
Приложимо към	Да
Обхват	В сила в страните, принадлежащи към Европейското икономическо пространство (ЕИП). Това е доброволен екологичен етикет, основан на система от селективни критерии, определени на научна основа, който отчита въздействието на продуктите или услугите върху околната среда през целия им жизнен цикъл.
Акредитиран	
Характеристики	

EPD (UNI EN ISO 14025)

Заглавие	Екологични етикети и декларации – Декларации за околната среда от тип III – Принципи и процедури
Организация	Ente Italiano di Normazione (UNI)
Издания	1
Актуално издание	UNI EN ISO 14025:2010
Дата на публикуване	11-11-2010
Приложимо към	Всяка организация трябва да направи екологична декларация от тип III.
Обхват	Осигуряване на принципите и процедурите за разработване на екологична декларация от тип III.
Акредитиран	Екологичната декларация от тип III представя количествената информация за околната среда за жизнения цикъл на даден продукт, за да позволи сравнения с други продукти със същата функция. Стандартът се отнася главно до комуникацията между бизнеса.
Характеристики	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Приложение С

Оценка на кръговостта на МСП: Производствен сектор

ОПЕРАТИВНИ ФОРМУЛЯРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЪГОВОСТТА

0. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ

Име на фирма	
Местонахождение	
Местоположение (места)	
Вид дейност	
Служители	
Описание на фирмата	
Референтна година	

1. СНАБДЯВАНЕ

Въпрос ID	Формулиране								
Q1	<p><i>Дали организацията доставя кръгови суровини (или полуготови продукти, произведени от кръгови суровини), за да ги използва предимно в производствения си процес?</i></p> <p>Ако отговорът е "да", моля, посочете следните три процента за анализирания година: % на кръговите суровини (или полуготовите продукти, произведени от кръгови материали) в общото потребление на организацията [да се вземат предвид само тези, използвани за производството на крайния продукт, а не спомагателните продукти] [Сумата на различните вноски не трябва да надвишава 100 %]</p> <p><i>За окончателната оценка помислете за сумата от различните приноси</i></p>								
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>								
	<table border="1"> <tr> <td>Да, Вторични суровини (отпадъчни материали, които се оползотворяват, рециклират и преработват за използване като суровини)</td> <td>---%</td> </tr> <tr> <td>Да, Възобновяеми материали (материали, които се попълват след човешка екстракция в рамките на ограничен период от време)</td> <td>---%</td> </tr> <tr> <td>Да, Странични продукти (материал или вещество, създадено при преработката или производството на нещо друго)</td> <td>---%</td> </tr> <tr> <td>Не</td> <td>0%</td> </tr> </table>	Да, Вторични суровини (отпадъчни материали, които се оползотворяват, рециклират и преработват за използване като суровини)	---%	Да, Възобновяеми материали (материали, които се попълват след човешка екстракция в рамките на ограничен период от време)	---%	Да, Странични продукти (материал или вещество, създадено при преработката или производството на нещо друго)	---%	Не	0%
Да, Вторични суровини (отпадъчни материали, които се оползотворяват, рециклират и преработват за използване като суровини)	---%								
Да, Възобновяеми материали (материали, които се попълват след човешка екстракция в рамките на ограничен период от време)	---%								
Да, Странични продукти (материал или вещество, създадено при преработката или производството на нещо друго)	---%								
Не	0%								
	<table border="1"> <tr> <td>Тегло</td> <td>1</td> </tr> </table>	Тегло	1						
Тегло	1								
Q2	<p><i>Дали организацията се снабдява с кръгови суровини (или полуготови продукти, произведени с кръгови материали), за да ги използва като спомагателни продукти в производствения си процес?</i></p> <p>Ако отговорът е "да", моля, посочете следните три процента за анализирания година: % на кръглите суровини (или полуфабрикати, произведени от кръгови материали), произведени от кръгови материали (вторични, възобновяеми или странични продукти суровини), в сравнение с общото потребление на организацията [Сумата на различните вноски не трябва да надвишава 100%]</p> <p><i>За окончателната оценка помислете за сумата от различните приноси</i></p>								
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>								

Въпрос ID	Формулиране	
	Да, Вторични суровини (отпадъчни материали, които се оползотворяват, рециклират и преработват за използване като суровини)	---%
	Да, Възобновяеми материали (материали, които се попълват след човешка екстракция в рамките на ограничен период от време)	---%
	Да, Странични продукти (материал или вещество, създадени при преработката или производството на нещо друго)	---%
	Не	0%
	Тегло	1
Q3	<i>За доставка на електроенергия, до каква степен организацията получава доставките си от възобновяеми енергийни източници?</i> Посочете процента на електроенергията, произхождаща от възобновяеми източници, в сравнение с общата доставена (както произведена, така и закупена) през анализираната година	
	Отговор: ---	
	Посочете %	...%
	Не е приложимо	0%
	Тегло	1
Q4	<i>Дали организацията се снабдява с по-нискокачествени водни ресурси, за да ги използва повторно в производствения си процес?</i> Посочва се процентът на оттеглените / използвани от организацията водни ресурси с по-ниско качество през анализираната година, в съответствие със следните елементи в сравнение с общия годишен отнет ресурс. [Сумата на различните вноски не трябва да надвишава 100%] <i>За окончателната оценка помислете за сумата от различните приноси</i>	
	Отговор: ---	
	Събиране от дъждовна вода	---%
	от пречистени отпадъчни води	---%
	от TAF (пречистване на замърсени подземни води)	---%

Въпрос ID	Формулиране	
	обезсолена морска вода	---%
	от близки фирми (индустриална симбиоза)	---%
	друг	---%
	Не е приложимо	0%
	Тегло	1
Q5	<p><i>Предвижда ли системата за поръчване/закупуване на организацията прилагането на технологични процедури/решения, насочени към намаляване на отпадъците?</i></p> <p>Посочете процента на поръчките/покупките, за които през анализирания година са били активни технологични процедури/решения, насочени към намаляване на отпадъците</p>	
	Отговор:	

	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не, той никога не е правил или оценявал	0%
	Тегло	0,5
Q6	<p><i>Дали организацията предпочита да се снабдява от национални доставчици и / или близост, със същото качество и производителност на суровини, полуготови или закупени стоки (напр. потребителски стоки, други)?</i></p> <p>Посочете за анализирания година процента на суровините (или полуготовите продукти) или други стоки, доставени от национални и / или местни доставчици, в сравнение с общите суровини</p>	
	Отговор:	

	Да (въведете процент)	---%
	Не	0%
	Тегло	0,3
Q7	<p><i>Организацията закупува/избира ли стоки, които отговарят на критериите за кръгова икономика (стоките се определят като машини, оборудване и офис консумативи)?</i></p> <p>Посочете за анализирания година процента на закупените/избраните стоки, защото отговарят на "кръгови" критерии (стоки като услуга - рециклирани стоки, стоки с договор за лизинг, стоки втора</p>	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
	употреба, стоки, за които режимът "заплащане за ползване" е активен, стоки от процеси на обновяване, стоки от процеси на преработване и др.) спрямо общия брой закупени/избрани стоки	
	Отговор: ---	
	Да (въведете процент)	---%
	Не	0%
	Тегло	0,5
Q8	<i>Приема ли организацията действия, свързани с използването на възобновяеми ресурси, които ясно се отнасят до програми/инициативи за възстановяване на природния капитал?</i> (Да се разбира: залесяване, естествено възстановяване, презареждане на подпочвените води, създаване на биопори и т.н.)	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не, никога не е правено или оценявано	0%
	Тегло	0,5
СНАБДЯВАНЕ	Общ резултат (сбор от всички проценти, умножен по теглото, определено за всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	580
	Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)	---

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

2. ПРОЕКТИРАНЕ

Въпрос ID	Формулиране	
Q9	<p>Организацията взема ли предвид във вътрешните процедури, протоколи, указания или други видове документация, използвана във фазата на проектиране на нейните продукти/услуги, критериите и целите на кръговата икономика, включително транспортните?</p> <p>(Да се разбира: затваряне на цикли, намаляване на отпадъците, използване на вторични суровини, ефективно управление на ресурсите и т.н.)</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q10	<p>Организацията взема ли предвид във вътрешните процедури, протоколи, насоки или други видове документация, използвани във фазата на проектиране на опаковките на нейните продукти, критериите и целите на кръговата икономика, включително транспортните.?</p> <p>ИЛИ организацията, при избора на първична опаковка, която да се използва, взема предвид принципите и целите на кръговата икономика?</p> <p>(Да се разбира: затваряне на цикли, намаляване на отпадъците, използване на вторични суровини, ефективно управление на ресурсите и др. Прави се препратка към дизайна/избора на първични опаковки изцяло или частично за многократна употреба, рециклируеми, компостируеми, рециклирани, в мономатериали или други, както и към опаковки, за които организацията може да активира обратното приемане, след като достигне "края на жизнения цикъл").</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Отчасти	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q11	<p>Организацията проектира ли своите продукти и / или техните компоненти, за да направи тяхната издръжливост възможно най-висока?</p>	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
	(Да бъдат разбрани: да се подпомогне възможността за поправка на трайни продукти, да се увеличи срокът на годност на нетрайни продукти като храни / козметика с подходяща атмосфера или да се улесни съхранението им след отваряне с отворени раздели и други подходящи мерки; и т.н.)	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q12	<i>Проектира ли организацията своите продукти и/или техните компоненти, за да улесни тяхното оползотворяване / рециклиране в края на жизнения им цикъл?</i> (Да се разбере: подкрепете разгласяването на трайни продукти, използвайте кръгли материали и т.н.)	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q13	<i>Дали организацията проектира своите продукти с LCA в ума?</i>	
	Отговор: ---	
	Да	100%
	Не	0%
	Тегло	1
Q14	<i>Дали организацията, при проектирането на своите продукти и / или компоненти, също проектира спомагателни продукти / услуги, които улесняват поддръжката / опазването във времето?</i> (За да се разбере: дизайн на продукти за поддържане на кожата, платно на обувки и чанти; специални отвертки или други инструменти за улесняване на отварянето на електронни устройства; проектиране на продукти, които да се продават вече с резервни части, като комплекти за закрепване на вътрешни	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
	гуми на колела в случай на велосипеди, резервни копчета в случай на дрехи; предоставяне на ремонтни услуги и др.)	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (налични процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q15	<i>Предприема ли организацията действия за намаляване на производството на опасни отпадъци?</i> (Да се разбира: замяна на химикалите, използвани в производствения процес, с такива с по-малка или никаква опасност; препроектиране на някои продуктови линии, така че те да са съставени от вещества с по-ниско ниво на опасност; (пре)проектиране на услуги, така че те да използват продукти с малка или никаква опасност и т.н.)	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	частично	50%
	Не	0%
	Тегло	0,5
Q16	<i>Проверява ли организацията дали нейните стратегии за кръговост също отговарят на критериите за устойчивост и неутралност по отношение на климата? Наблюдава/измерва ли въздействията, свързани с тях?</i>	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (определени цели за подобрене, конкретни КПЕ, приети и наблюдавани ежегодно, налични насоки)	100%
	Частично	50%
	Не, никога не е правено или оценявано	0%
	Тегло	0,5

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
ПРОЕКТИРАНЕ	Общ резултат (сбор от всички проценти, умножен по теглото, присвоено на всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	700
	Краен резултат (Общ резултат / Максимален резултат)	---

3. ПРОИЗВОДСТВО

Въпрос ID	Формулиране	
Q17	<p><i>Организацията приела ли е технологични решения за по-ефективно използване на суровините (с изключение на енергия и вода)?</i></p> <p>(Да бъдат разбрани: софтуер за измерване и мониторинг на отпадъците, инструменти за оптимизиране на производствените цикли, корекции на инсталациите, които правят производството по-гъвкаво, улеснявайки например повторното вкарване на технологични отпадъци и т.н.)</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Отчасти	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q18	<p><i>Управлява ли организацията производствените си отпадъци според подхода на кръговостта?</i></p> <p>(Следва да се разбере: прехвърля производствени отпадъци (странични продукти) на други дружества, така че те да могат да бъдат използвани повторно в техните производствени процеси (промишлена симбиоза); директно използва повторно производствените си отпадъци в производствения си процес; самостоятелно произвежда електроенергия/топлинна енергия и/или алтернативни горива и/или компост от собствените си отпадъци и т.н.)</p> <p>Попълнете следните три раздела, като вземете предвид, че максималната сума на трите вноски не може да надвишава 100%</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да: Посочете процента на производствените отпадъци от общите производствени отпадъци, произведени от организацията, които са прехвърлени на други компании за повторна употреба (годишна скала)	---%
	Да: Посочете процента на производствените отпадъци, повторно използвани от организацията в нейния производствен процес, по отношение на общия отпадък, генериран от нея (годишен мащаб)	---%
	Да: Посочва се процентът на производствените отпадъци от общия отпадък, произведен от организацията и	---%

	предназначен за една от следните операции: собствено производство на електроенергия/топлинна енергия, която ще се използва в производствения процес; самостоятелно производство на компост; Собствено производство на алтернативни горива (годишен мащаб)	
	Не	0%
	Тегло	1
Q19	<i>Организацията използва ли повторно отпадъчните води вътрешно за промишлени/граждански/напоителни цели?</i> (Да се разбира: да се използва в операции по измиване на пода или в рамките на самия процес; в бани; други) Ако отговорът е "да", моля, посочете процента на технологичните отпадъчни води, оползотворени за повторна употреба в рамките на обекта за промишлени/граждански/напоителни цели, от общия процент на водата, консумирана за промишлени/граждански/напоителни цели/годишни цели	
	Отговор: ---	
	Да (въведете процент)	---%
	Не	0%
	Тегло	0,5
Q20	<i>Разработила ли е организацията интервенции за енергийната ефективност на производствения си процес и за оползотворяване на топлината от това?</i> (Трябва да се разбере: монтаж на LED осветление, когенерационни централи, оползотворяване на топлината, произтичаща от процеса на охлаждане / охлаждане, други) Посочете процента на помещенията/обектите на вашия производствен процес, обхванати от тези интервенции, от общия брой помещения/обекти	
	Отговор: ---	
	Да (въведете процент)	---%
	Не	0%
	Тегло	1
Q21	<i>Организацията оборудвана ли е с критерии за ефективно управление на всичко, което не е производствен процес (т.е. административни офиси, складове, пунктове за продажба, където има такива)?</i>	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

	(Да се разбира: намаляване на потреблението на ресурси, намаляване на производството на отпадъци, енергийна ефективност, доставка на енергия от възобновяеми енергийни източници, инсталации, направени с рециклирани или сертифицирани стоки и др.)	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Отчасти	50%
	Не	0%
	Тегло	0,5
ПРОИЗВОДСТВО	Общ резултат (сбор от всички проценти, умножен по теглото, определено за всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	400
	Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)	---

4. ДИСТРИБУЦИЯ/ЛОГИСТИКА

Въпрос ID	Формулиране	
Q22	<p><i>Колко доставки, от общия годишен брой на извършените от организацията за нейните продукти, са предвидили активирането на форми на обратна логистика, насочени например към повторна употреба на вторично-третични опаковки?</i></p> <p>Посочва се процентът на извършените доставки от общия брой през анализирания година, който е предвиден за активиране на форми на обратна логистика, насочени към повторна употреба на вторични/третични опаковки</p>	
	Отговор:	

	Вмъкване на процент	---
	Не	0%
	Тегло	1
Q23	<p><i>От общите годишни пътувания, направени от организацията за разпространение на нейните продукти, ако е възможно, колко са направени, опитвайки се да комбинират по-малко въздействащи средства (например влак, кораби) или да приемат интермодални решения?</i></p> <p>Посочете процента на пътуванията, направени за разпространение на продукти, направени върху общата сума през анализирания година, които са осигурили приемането на по-малко въздействащи решения</p>	
	Отговор:	

	Вмъкване на процент	---
	Не	0%
	Тегло	1
Q24	<p><i>Предпочита ли организацията транспортни средства, които отговарят на критериите за кръговост и устойчивост, да се използват за дистрибуция на нейните продукти / или за предоставяне на нейните услуги? Приела ли е точни критерии за избор на превозните средства, които ще се използват?</i></p> <p>(Да се разбира: използване на превозни средства, задвижвани с биогорива от второ/трето поколение, превозни средства с по-слабо въздействие върху околната среда като Евро 5 или 6, превозни средства, задвижвани с ВПГ и/или превозни средства, за които има спецификации за наличие на вторични суровини и др.)</p>	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Отчасти	50%
	Не	0%
	Тегло	1
ДИСТРИБУЦИЯ ЛОГИСТИКА	Общ резултат (сбор от всички проценти, умножен по теглото, определено за всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	300
	Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)	---

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

5. ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОДУКТА / КОНСУМАЦИЯ

Въпрос ID	Формулиране	
Q25	<p><i>Разработила ли е организацията бизнес модел, който предоставя услуга в области, които традиционно се продават като продукти?</i></p> <p>(Да се разбира: Продукт като услуга, като например оферта за наем на собствени продукти, ниво на изпълнение за дадена дейност като осветление и т.н.)</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да, за всички продуктови линии	100%
	Частично: само за някои продуктови линии	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q26	<p><i>Информира ли организацията своите клиенти за най-добрите начини за управление на "края на живота" на своите продукти и свързаните с тях опаковки?</i></p> <p>(Да се разбира: информира клиентите за наличието на специфични програми за обратно приемане, предназначени за тях; ако има по-ефективни пунктове за събиране за започване на операции по рециклиране; ако за правилното им оползотворяване е необходимо да се отделят някои компоненти, както в случая с непрозрачните етикети, използвани върху някои бутилки; и т.н.)</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да, по структуриран начин (процедури и / или насоки са на разположение и се споделят с клиентите)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q27	<p><i>Организацията провежда ли разяснителни и комуникационни кампании, насочени към популяризиране на целите, свързани с проблемите на кръговата икономика, пред своите външни заинтересовани страни?</i></p> <p>(Да се разбере: насърчаване на значението на повторната употреба; намаляване на отпадъците и потреблението; обръщане на внимание на експлоатацията на първичните ресурси; предотвратяване на отпадъците; правилно разделно събиране; значението на затварянето на циклите, срещу парадигмата на бързата мода и т.н.)</p>	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (планът за разпространение е на разположение и се наблюдава)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	0,3
УПОТРЕБА НА ПРОДУКТА / КОНСУМАЦИЯ	Общ резултат (сбор от всички проценти, умножен по теглото, определено за всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	230
	Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)	---

6. УПРАВЛЕНИЕ НА КРАЯ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ

Въпрос ID	Формулиране	
Q28	<i>Има ли организацията политики за намаляване на отпадъците?</i>	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са конкретни политики и периодично се наблюдават)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q29	<i>Опитва ли се организацията да изпраща произведените отпадъци приоритетно на операции по оползотворяване?</i>	
	Попълнете следните два раздела, като имате предвид, че максималната сума на двата приноса не може да надвишава 100%	
	Отговор: ---	
	Да: Посочва се процентът на отпадъците, изпратени за оползотворяване на материали (например рециклиране, компостиране), от общия брой на произведените отпадъци (годишна скала)	---%
	Да: Посочва се процентът на отпадъците, изпратени за оползотворяване на енергия (напр. инсталация за производство на енергия от отпадъци, инсталации за анаеробично разграждане) от общия брой произведени отпадъци (годишна скала)	---%
	Не	0%
	Тегло	1
Q30	<i>Предвижда ли организацията форми на изтегляне на излезлите от употреба продукти и/или опаковки, например с цел повторна употреба на части или компоненти, които все още имат стойност (активирани на специфични програми за обратно приемане)?</i>	
	Отговор:	

Въпрос ID	Формулиране	

	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
Q31	<i>Подкрепя ли организацията повторната употреба на опаковки, като например от суровини/полуготови продукти или други входящи стоки, като улеснява връщането им на доставчиците или като възприема вътрешни практики за повторна употреба? (не тези, които са обект на форми на обратна логистика)</i>	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	0,5
Q32	<i>Благоприятства ли организацията доставката на трети лица на своите стоки, които вече не се използват (но все още функционират, не са остарели) за целите на повторната им употреба (например чрез продажба, дарение, други)?</i>	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (въведени са процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
КРАЙ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ	Общ резултат (сбор от всички проценти, умножен по теглото, определено за всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	450
	Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)	---

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

ОКОНЧАТЕЛНА ОЦЕНКА

Категория	Краен резултат
СНАБДЯВАНЕ	
ПРОЕКТИРАНЕ	
ПРОИЗВОДСТВО	
ДИСТРИБУЦИЯ ЛОГИСТИКА	
ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОДУКТА / КОНСУМАЦИЯ	
КРАЙ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Приложение D

Оценка на кръговостта на МСП: Сектори на услугите

ОПЕРАТИВНИ ФОРМУЛАРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА КРЪГОВОСТТА

0. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ

Име на фирмата	
Място	
Местоположение на завода:	
Вид дейност	
Служители	
Описание на фирмата	
Година на завършване	

1. ДОСТАВКА

Въпрос ID	Формулиране						
Q1	<p><i>Организацията доставя ли кръгови суровини (или полуготови продукти, произведени от кръгови суровини) за използване в своите операции?</i></p> <p>Трябва да се има предвид:</p> <ul style="list-style-type: none">- Вторични суровини (отпадъчни материали, които се оползотворяват, рециклират и преработват за използване като суровини);- Възобновяеми материали (материали, които се подновяват след добив от човека в рамките на определен период от време);- Странични продукти (материали или вещества, образувани по време на преработката или производството на нещо друго).						
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>						
	<table><tr><td>Да, по структуриран начин (съществуват процедури и/или насоки и се отчита процентът на суровините от кръговостта).</td><td>100%</td></tr><tr><td>Отчасти</td><td>50%</td></tr><tr><td>Не</td><td>0%</td></tr></table>	Да, по структуриран начин (съществуват процедури и/или насоки и се отчита процентът на суровините от кръговостта).	100%	Отчасти	50%	Не	0%
Да, по структуриран начин (съществуват процедури и/или насоки и се отчита процентът на суровините от кръговостта).	100%						
Отчасти	50%						
Не	0%						
	<p>Тегло</p> <p>1</p>						
Q2	<p><i>До каква степен организацията получава електроенергия от възобновяеми енергийни източници?</i></p> <p>Посочете процента на електроенергията от възобновяеми източници в сравнение с общата доставена енергия (както произведена, така и закупена от самите тях) през разглежданата година.</p>						
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>						
	<table><tr><td>Вмъкване на процент</td><td>---%</td></tr><tr><td>НЕ</td><td>0%</td></tr></table>	Вмъкване на процент	---%	НЕ	0%		
Вмъкване на процент	---%						
НЕ	0%						
	<p>Тегло</p> <p>1</p>						
Q3	<p><i>Използва ли организацията повторно водните ресурси, за да ги използва в своята дейност?</i></p>						

Въпрос ID	Формулиране	
	Посочва се процентът на повторно използваните водни ресурси от организацията през анализирания година в сравнение с общото количество използвана вода	
	Отговор: ---	
	"Да": Вмъкване на процент	---%
	НЕ	0%
	Тегло	1
Q4	<i>Прилага ли се и системата за възлагане на обществени поръчки/покупки на организацията, за да се намали производството на отпадъци?</i>	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%
	Отчасти	50%
	Не, никой не го е правил или оценявал	0%
	Тегло	0,5
Q5	<i>Предпочита ли организацията да се снабдява от местни доставчици и/или наблизо, със същото качество и производителност на суровини, полуготови продукти или закупени стоки (например потребителски стоки, други)?</i>	
	Посочва се за разглежданата година процентът на суровините (или полуфабрикатите) или други стоки, доставени от национални и/или местни доставчици, в сравнение с общото количество суровини.	
	Отговор: ---	
	Да, (Въведете процент)	---%
	НЕ	0%
	Тегло	0,3

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
Q6	<p><i>Организацията купува/избира ли стоки, които отговарят на критериите на кръговата икономика?</i></p> <p>Отнася се за закупени/избрани стоки, защото отговарят на критериите за "кръговост" (стоки като услуга - рециклирани стоки, стоки с договор за лизинг, стоки втора употреба, стоки, за които режимът "заплащане за ползване" е активен, стоки от процеси на обновяване, стоки от процеси на преработване и др.)</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%
	Отчасти	50%
	Не, никой не го е правил или оценявал	0%
	Тегло	0,5
Q7	<p><i>Приема ли организацията действия, свързани с използването на възобновяеми ресурси, които ясно се отнасят до програми/инициативи за възстановяване на природния капитал?</i></p> <p>(Да се разбира: повторно залесяване, естествено възстановяване, презареждане на подземните води и т.н.)</p>	
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>	
	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%
	Отчасти	50%
	Не, никой не го е правил или оценявал	0%
	Тегло	0,5
ДОСТАВКА	<p>Общ резултат (сума от всички проценти, умножени по теглото, определено за всеки въпрос)</p>	---
	Максимален резултат	480
	<p>Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)</p>	---

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

2. ПРОЕКТИРАНЕ И ДОСТАВКА НА УСЛУГИ

Въпрос ID	Формулиране						
Q8	<p><i>Организацията приема ли екологични правила/процедури за предоставяне на своите услуги?</i></p>						
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>						
	<table><tr><td>Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)</td><td>100%</td></tr><tr><td>Отчасти</td><td>50%</td></tr><tr><td>Не, никой не го е правил или оценявал</td><td>0%</td></tr></table>	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%	Отчасти	50%	Не, никой не го е правил или оценявал	0%
Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%						
Отчасти	50%						
Не, никой не го е правил или оценявал	0%						
	<p>Тегло 0,5</p>						
Q9	<p><i>Оборудвана ли е организацията с критерии за екологично ефективно управление на всичко, което не е пряко свързано с нейната дейност (като административни офиси, складове, пунктове за продажба, където има такива)?</i></p> <p>(Да се разбира: намаляване на потреблението на ресурси, намаляване на производството на отпадъци, енергийна ефективност, доставка на енергия от възобновяеми енергийни източници, инсталации, направени с рециклирани или сертифицирани стоки и др.)</p>						
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>						
	<table><tr><td>Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)</td><td>100%</td></tr><tr><td>Частично</td><td>50%</td></tr><tr><td>Не</td><td>0%</td></tr></table>	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%	Частично	50%	Не	0%
Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%						
Частично	50%						
Не	0%						
	<p>Тегло 0,5</p>						
Q10	<p><i>Включва ли организацията служителите си в процеса на подобряване на кръговото си представяне?</i></p> <p>Моля, имайте предвид наличието на инициативи, насочени към повишаване на осведомеността и участието на служителите в процеса на подобряване на компанията (конференции, инициативи за участие, вътрешна информация и др.)</p>						
	<p>Отговор:</p> <p>---</p>						

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	0,5
ПРОЕКТИРАНЕ УСЛУГИ И ДОСТАВКА	НА	
	Общ резултат (сума от всички проценти, умножени по теглото, определено за всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	150
	Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)	---

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

3. КРАЙ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ

Въпрос ID	Формулиране
Q11	<i>Има ли организацията политики за намаляване и/или оползотворяване на отпадъците си?</i>
	Отговор: ---
	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки) 100%
	Частично 50%
	Не 0%
	Тегло 1
Q12	<i>Предвижда ли организацията форми на изтегляне на излезлите от употреба продукти и/или опаковки, например с цел повторна употреба на части или компоненти, които все още имат стойност (активиране на конкретни програми за обратно приемане)?</i>
	Отговор: ---
	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки) 100%
	Частично 50%
	Не 0%
	Тегло 1
Q13	<i>Подкрепя ли организацията повторната употреба на опаковки, като например от суровини/полуготови продукти или други входящи стоки, като улеснява връщането им на доставчиците или като възприема вътрешни практики за повторна употреба? (не тези, които са обект на форми на обратна логистика)</i>
	Отговор: ---
	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки) 100%
	Частично 50%

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Въпрос ID	Формулиране	
	Не	0%
	Тегло	0,5
Q14	<i>Благоприятства ли организацията доставката на трети лица на своите стоки, които вече не се използват (но все още функционират, не са остарели) за целите на повторната им употреба (например чрез продажба, дарение, други)?</i>	
	Отговор: ---	
	Да, по структуриран начин (има процедури и/или насоки)	100%
	Частично	50%
	Не	0%
	Тегло	1
КРАЙ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ	Общ резултат (сума от всички проценти, умножени по теглото, определено за всеки въпрос)	---
	Максимален резултат	350
	Краен резултат (общ резултат / максимален резултат)	---

ОКОНЧАТЕЛНА ОЦЕНКА

Категория	Краен резултат
Доставка	
УСЛУГА	
КРАЙ НА ЖИЗНЕНИЯ ЦИКЪЛ	

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Приложение Е

Създаване на основна политика за кръговата икономика: работен процес за планиране на политики

Юни 2023

Политиката за кръгова икономика е изявление на компанията относно ангажимента за устойчивост и екологичен преход, който МСП е готово да направи. Наличието на официална зелена политика показва на служителите и клиентите, че управлението на екологичните проблеми е висок приоритет за МСП.

Политиката за кръгова икономика обикновено съдържа следните компоненти:

- Декларация за ангажимента на компанията към околната среда (екологична визия).
- Кратко описание на това, което компанията се опитва да постигне с целите на кръговата икономика и как ще постигне тези цели.
- Ангажимент за предотвратяване на замърсяването и непрекъснато подобряване на екологичните показатели.
- Ангажимент за запазване на безопасността на служителите и членовете на общността.
- Изложение на стратегиите и действията, които бизнесът е готов да предприеме, за да изпълни ангажиментите си.

Зелените политики не трябва да бъдат дълги или многословни. Най-ефективните политики са написани на разбираем език, който мотивира и вдъхновява хората да се променят. Политиката трябва да бъде съобщена на всички служители, заинтересовани страни и клиенти като ангажимент за подобряване на екологичната устойчивост с течение на времето.

Тук по-долу е отчетен работен поток за планиране на правила.

Стъпка 1: Помислете какво иска да постигне вашата компания чрез зелена политика. Брейнсторминг на списък с думи за действие или много кратки фрази, които отразяват

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

екологичния ангажимент на вашата компания към служителите, клиентите и общността.

Пример:

В цялата компания, не отделна програма, а начин за правене на бизнес, спрете да шофирате толкова, рециклирайте, компостирайте, по-добра офис енергийна ефективност, "мислете зелено" през цялото време, направете го начин на живот, изградете зелен имидж в общността, покажете измерими резултати, бъдете зелени лидери за нашите клиенти и общност, обучете нашите служители.

Стъпка 2: Рисувайки върху списъка с думи и фрази, които сте обмислили по-горе, ги поставете заедно в изявление от едно или две изречения.

Пример:

В ABC прилагаме зелено мислене към всяко действие и всяко решение в полза на нашите клиенти, нашата общност и нашите служители. Ние се ангажираме да окажем положително въздействие върху околната среда, като станем професионалисти в разработването и прилагането на ефективни зелени практики.

Стъпка 3: Избройте начините, по които вашата компания е или планира да постигне ангажимента (ите), изразен в изявленията по-горе.

Пример:

Намалете отпадъците в ежедневните офис операции. Прилагане на зелена програма за обучение за всички служители, включително целия управленски персонал. Съсредоточете се върху намаляването на въглеродния отпечатък чрез намаляване на потреблението на енергия (електричество и газ) и намаляване на емисиите от превозни средства.

Стъпка 4: Начертайте списъка, който сте разработили в стъпка 3, за да съставите изявление за това как вашата компания ще изпълни своя екологичен ангажимент (и).

Пример:

Ние сме посветени на предприемането на следните действия за постигане на нашата зелена визия:

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

- *Намаляване на въглеродния отпечатък на нашата компания;*
- *Намаляване на количеството отпадъци, които нашата компания произвежда;*
- *Повишаване на нашите зелени знания.*

Стъпка 5: Комбинирайте изявленията, които сте разработили в стъпки 2 и 4, и ги настройте, за да направите пълната си зелена политика.

Пример:

В ABC прилагаме зелено мислене към всяко действие и всяко решение в полза на нашите клиенти, нашата общност и нашите служители. Ние се ангажираме да окажем положително въздействие върху прехода към кръгова икономика, като се превърнем в АБВ в разработването и прилагането на ефективни зелени практики и процедури като правило, а не като изключение. Ние сме посветени на предприемането на следните действия за постигане на нашата зелена визия:

- *Измеримо намаляване на въглеродния отпечатък на нашата компания;*
- *Намаляване на количеството отпадъци, които нашата компания произвежда;*
- *Повишаване на нашите зелени знания.*

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Приложение F

Начини, по които малкият бизнес може да приложи стратегия за кръгова икономика

Европейската комисия прие плана за действие за кръговата икономика (CEAP) през март 2020 г. (https://environment.ec.europa.eu/strategy/circular-economy-action-plan_en). Това е един от основните градивни елементи на пакета "Готови за 55", набор от предложения за преразглеждане и актуализиране на законодателството на ЕС и за въвеждане на нови инициативи с цел да се гарантира, че политиките на ЕС са в съответствие с целите в областта на климата, договорени от Съвета и Европейския парламент. (<https://www.consilium.europa.eu/en/policies/green-deal/fit-for-55-the-eu-plan-for-a-green-transition/>).

Очаква се преходът на ЕС към кръгова икономика да намали натиска върху природните ресурси и да създаде устойчив растеж и работни места. Това е и предпоставка за постигане на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. и за спиране на загубата на биологично разнообразие.

CEAP обявява инициативи през целия жизнен цикъл на продуктите. Тя е насочена към начина, по който се проектират продуктите, насърчава процесите на кръговата икономика, насърчава устойчивото потребление и има за цел да гарантира, че отпадъците се предотвратяват и използваните ресурси се съхраняват в икономиката на ЕС възможно най-дълго. С него се въвеждат законодателни и незаконодателни мерки, насочени към области, в които действията на равнище ЕС носят реална добавена стойност.

Всеки бизнес има свои собствени особености, особено МСП, така че стъпките, които една малка компания предприема, няма непременно да бъдат същите като стъпките, които другите могат да предприемат. Ето няколко практически начина за малките предприятия да намалят въздействието си върху околната среда в съответствие с горепосочената европейска стратегия и план за действие.

Използвайте устойчиви продукти

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Елементите, които компаниите купуват, за да гарантират, че работните им места функционират добре - било то хартия за принтери, почистващи продукти или контейнери за движение - могат да бъдат вредни за околната среда поради процесите, които ги произвеждат.

За всички тези хартиени елементи, които обикновено се използват, като ролки тоалетна хартия и купища хартия за принтери, офис мениджърите могат да търсят етикет, който казва, че е направен от отпадъци след или преди потреблението. Рециклираните продукти като тези поддържат кръгова икономика и намаляват общите отпадъци.

За почистващите продукти има цяла индустрия от зелени почистващи препарати, които не включват токсични химикали, като вместо това избират естествени съставки, които работят също толкова добре. Използването на тези продукти предпазва токсичните съставки от потоците и техните отпадъци от депата.

Използвайте находки втора ръка

Украсяването на офиса не трябва да означава да плащате най-много долари за чисто нови мебели.

Отнема много енергия и суровина, за да се направят всички тези нови маси, столове, дивани и бюра. Вместо това компаниите могат да тръгнат по зеления маршрут, като намерят красиви винтидж парчета, за да попълнят офисите си или да изберат рециклирани мебели.

Това гарантира, че напълно функционалните мебели няма да бъдат изхвърлени на сметищата в полза на най-новите стилове. Кой не би искал невероятни мебели от средата на века в офиса си?

Намаляване, повторна употреба, рециклиране

Най-добрият начин да се запазят отпадъците от депата е никога да не се изпращат там.

Редът на РС е важен. Първо, компаниите трябва да се стремят да намалят използването, където могат. Вместо чаши за еднократна употреба, чинии и прибори (да не говорим за кафе шушулки), те могат да изберат истински стъклени и керамични алтернативи.

Повторно използване на елементи, когато е възможно. В склада, вместо да изхвърлят структурно непокътнати кутии, те могат да отидат още един кръг. В офиса служителите трябва да бъдат насърчавани да използват и двете страни на хартията на принтера.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Когато намаляването или повторната употреба не са възможни, рециклирането е следващото най-добро нещо. Много градове услужливо предоставят кошчета за това и са направили процеса на рециклиране по-малко сложен, така че е много по-лесно да оставите кошчето напълно празно в наши дни.

Компост

Друг начин за отклоняване на отпадъците от депата е компостирането. Все по-голям брой градове са способни да компостират почти всяка органична материя.

Разликата между тази бананова кора в компоста и тази бананова кора в сметището е това, в което се превръща. В сметището бавно се разпада и отделя газове метан, много по-разрушителен парников газ. В компоста той се разлага бързо и се превръща в почва за градини и паркове.

Работното място е идеалното място за изпълнение на програма за компост. Всички тези остатъци от обяд могат да бъдат превърнати в почва вместо метан.

Използвайте устойчиви опаковки

За фирмите, които продават и доставят продукти, опаковането е основна част от операцията. От опаковката, в която се продава всяка единица, до пощенските кутии и кутиите, в които в крайна сметка се изпращат, този материал се добавя бързо.

Рециклираната хартия и картон са изпитани и истински устойчиви възможности за опаковане, но има и крачки към създаването на напълно компостируеми опаковки, които водят до нулеви отпадъци в края на цикъла.

Предложете дистанционна работа

Тъй като повече работа се извършва онлайн, има по-малка нужда хората да бъдат във физически офис. Дистанционната работа започна през последните няколко години, което позволи на служителите да имат гъвкавост на професионалния и личния живот и значително да намалят времето, прекарано в пътуване.

Това е чудесно за околната среда. По-малко автомобили на пътя, работещи на празен ход в трафика, се равняват на по-малко въглероден диоксид (CO₂), който се отделя във въздуха.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

Тази малка промяна може да помогне за намаляване на трафика и цялостния въглероден отпечатък на бизнеса. Освен това, с по-малко хора в офиса, компаниите могат да спестят пари, които обикновено се изразходват за складиране, осветление и отопление на работното място.

Осигурете ползи за пътуващите с обществен транспорт

Когато служителите трябва да бъдат в офиса, как пътуването им допринася за емисиите на парникови газове все още може да бъде повлияно.

Общественият транспорт (автобуси, влакове, ванпулове) е най-зеленият начин за пътуване и компаниите могат да насърчат служителите да се възползват от тези възможности за транспорт.

Малките предприятия могат да предоставят на служителите си ползи за обществения транспорт, които помагат на околната среда, пряко или чрез техния софтуер за човешки ресурси (HR).

За да осигурят тези ползи директно, много агенции за градски транзит предлагат субсидирани пропуски за бизнеса. Алтернативно, тези ползи могат да бъдат достъпни за добавяне чрез HR софтуер, който централизира всички програми за обезщетения.

Направете енергийно ефективни подобрения

Повишаването на енергийната ефективност не само помага за свиване на въглеродния отпечатък, но и помага за намаляване на сметката за енергия на компанията.

Много прости неща могат да се направят: използвайте енергийно ефективни уреди; преминете към LED светлини; автоматизиране на светлините със сензори; използвайте интелигентни термостати; да се възползват от естествената светлина; и снабдяване на персонала с лаптопи вместо настолни компютри.

Спестяването на пари и спасяването на планетата не са взаимно изключващи се.

Използвайте зелени уеб хостинг услуги

Сайтовете също използват енергия. Сървърите, които хостват данните на уебсайта, са постоянно включени, използвайки обилно количество енергия.

Co-funded by
the European Union

2Good2Go

За щастие, компаниите могат да избират къде да се съхраняват техните данни. Все повече и повече еко-съзнателни компании компенсират това потребление на енергия, за да станат въглеродно неутрални.

Google направи много за декарбонизирането на своите центрове за данни и твърди, че нейните облачни услуги произвеждат нулеви нетни въглеродни емисии. А най-големият доставчик на облачни изчисления там, Amazon, обеща да постигне същото до 2040 г. чрез вятърни и слънчеви ферми.

Правете бизнес със зелени предприятия

Уеб хостингът не е единственият начин, по който фирмите могат да станат въглеродно неутрални с компаниите, с които избират да работят.

От софтуерни компании и марки за храни и напитки до етикети за облекло и транспортни превозвачи, въглеродно неутрални доставчици могат да бъдат намерени във всяка голяма индустрия. За много малки предприятия тяхната верига за доставки също ще окаже голямо влияние върху собствения им отпечатък.

Отново, превръщането в устойчив бизнес зависи от компаниите, които подкрепят.